

Dansk CFC-beskatning efter implementeringen af ATA-direktivet som følge af lovforslag L 89

Danish CFC-taxation after the implementation of the ATA Directive as a result of bill L 89

af FRANTZ ALEXANDER BRUHNS

I 2016 vedtog Rådet for Den Europæiske Union ATA-direktivet, som har til formål at bekæmpe skatteunddragelse og sikre fair og effektiv beskatning i Den Europæiske Union på en tilstrækkelig sammenhængende og koordineret måde. ATA-direktivet er baseret på OECD's anbefalinger i BEPS-rapporten. Eftersom ATA-direktivet er et minimumsdirektiv, er Danmark forpligtet til at implementere minimumskravene i dette direktiv. ATA-direktivets regler om CFC-beskatning er endnu ikke implementeret i dansk ret på trods af, at implementeringsfristen var den 31. december 2018. Det skyldes, at den danske regering ønsker at foretage en overimplementering af direktivet, hvilket adskillige erhvervsorganisationer og det private erhvervsliv har rettet skarp kritik i mod, da de argumenterer for, at det danske erhvervslivs internationale konkurrenceevne vil blive væsentlig svækket som følge heraf.

Formålet med nærværende afhandling er derfor at redegøre for dansk CFC-beskatning efter implementeringen af ATA-direktivet som følge af lovforslag L 89. Denne afhandling finder, at anvendelsesområdet for dansk CFC-beskatning bliver væsentligt udvidet i overensstemmelse med ATA-direktivets relevante bestemmelser herom. Den danske regering har imidlertid valgt ikke at implementere ATA-direktivets undtagelsesbestemmelser, henholdsvis lavskattebetingelsen og substansundtagelsen. Dette vurderes ikke at harmonere med formålet med CFC-reglerne om at være værneregler mod, at mobile indkomster vilkårligt flyttes til lavskattelande.

Endvidere finder denne afhandling, at danske koncerner vil blive pålagt yderligere administrative byrder, hvilket potentielt vil svække det danske erhvervslivs internationale konkurrenceevne, eftersom virksomheder i øvrige lande ikke bliver underlagt ligeså strenge regler.

Denne afhandling konkluderer ligeledes, at L 89 er i strid med EU-rettens fri etableringsret, eftersom lovforslaget ikke opfylder kravet om proportionalitet og tab af skatteprovenu ikke anses for at være et tvingende alment hensyn, der kan begrunde en hindring af den fri etableringsret.

Endeligt præsenterer denne afhandling en række retspolitiske betragtninger, hvis formål er at give bud på, hvordan retsstillingen vedrørende CFC-reglerne bør være indrettet. Det er forfatteren af denne afhandlings vurdering, at den danske regering bør foretage en direktivkonform implementering af ATA-direktivet – hvilket indebærer implementeringen af lavskattebetingelsen og substansundtagelsen – eftersom det danske erhvervslivs internationale konkurrenceevne ellers vil blive væsentlig svækket samt, at alternativet er i strid med EU-retten.

Forkortelser

ATAD
BEPS
OECD

Anti-Tax Avoidance Directive
Base Erosion and Profit Shifting
The Organization for Economic Co-operation and Development

CFC	Controlled foreign company
EU	Den Europæiske Union
EØS	Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde
TEUF	Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde
G20	Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors
L 35 (1994/95)	Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove.
L 213 (2006/07)	Forslag til lov om ændring af selskabsskatte- loven og forskellige andre skattelove.
L 28 (2018/19)	Forslag til lov om ændring af selskabsskat- te- loven, lov om ophævelse af dobbeltbeskat- ning i forbindelse med regulering af for- bundne foretagenders overskud (EF-vold- giftskonventionen), momsloven og forskel- lige andre love.
L 28 A (2018/19)	Forslag til lov om ændring af selskabsskat- te- loven, lov om ophævelse af dobbeltbeskat- ning i forbindelse med regulering af for- bundne foretagenders overskud (EF-vold- giftskonventionen), momsloven og forskel- lige andre love.
L 28 B (2018/19)	Forslag til lov om ændring af selskabsskat- te- loven.
L 48 (2019/20)	Forslag til lov om ændring af selskabsskat- te- loven, kildeskatteloven, skatteindberet- ningsloven, skattekontrolloven og forskel- lige andre love.
L 89 (2020/21)	Forslag til lov om ændring af selskabsskat- te- loven og fondsbeskatningsloven.
SEL	Selskabsskatte- loven
LL	Ligningsloven
SKL	Skattekontrolloven
FSR	Foreningen af Statsautoriserede Revisorer
SU	Skat Udland (tidsskrift)
SR	Skatterådet
SKM	Skattemæssige meddelelser

Indholdsfortegnelse

ABSTRACT	4
KAPITEL 1 – PRÆSENTATION AF EMNE OG METODE	4
1.1. INDLEDNING	4
1.2. PROBLEMFOMULERING	6
1.3. AFGRÆNSNING.....	6
1.4. RETSTEORI OG METODE.....	6
KAPITEL 2 – CFC-LOVGIVNINGENS BAGGRUND OG FORMÅL	7
2.1. BAGGRUNDEN FOR CFC-LOVGIVNINGEN	7
2.2. FORMÅLET MED CFC-LOVGIVNINGEN	8
KAPITEL 3 – DANSK CFC-BESKATNING EFTER GÆLDENDE RET	8
3.1. CFC-REGLERNES MATERIELLE BETINGELSER	8
3.1.1. <i>Kontrolbetingelsen</i>	9
3.1.1.1. Bestemmende indflydelse	9
3.1.2. <i>Indkomstbetingelsen</i>	9
3.1.2.1. Opgørelse af datterselskabets CFC-indkomst	9
3.1.3. <i>Aktivbetingelsen</i>	10
3.2. CFC-REGLERNES RETSVIRKNING	10
KAPITEL 4 – CFC-REGLERNE EFTER ATA-DIREKTIVET	11
4.1. ARTIKEL 7	11
4.1.1. <i>Model A</i>	12
4.1.2. <i>Lavskattebetingelsen</i>	13
4.2. ARTIKEL 8	13
KAPITEL 5 – DANSK CFC-BESKATNING EFTER IMPLEMENTERINGEN AF ATA-DIREKTIVET	14
5.1. KONTROLBETINGELSEN	14
5.1.1. <i>Tilknyttede personer</i>	15
5.2. INDKOMSTBETINGELSEN	16
5.3. AKTIVBETINGELSEN	16
5.4. DEFINITIONEN AF CFC-INDKOMST.....	17
5.4.1. <i>Immaterielle aktiver</i>	17
5.4.2. <i>Anden indkomst fra immaterielle aktiver</i>	18
5.4.3. <i>Faktureringselskaber</i>	19
5.5. MULIGHEDEN FOR ALENE AT MEDREGNE DATTERSELSKABETS CFC-INDKOMST.....	20
5.6. OPKØBSREGLER.....	20
5.7. UDELADDELSEN AF LAVSKATTEBETINGELSEN	21
5.8. UDELADDELSEN AF SUBSTANSUNDTAGELSEN	22
KAPITEL 6 – CFC-REGLERNE OG EU-RETEN	24
6.1. SAG C-196/04 CADBURY SCHWEPPES	25
6.2. ER L 89 FORENELIG MED EU-RETEN?	26
6.2.1. <i>Eksempel</i>	27
6.2.2. <i>Tvingende almene hensyn</i>	28
KAPITEL 7 – KONKLUSION OG RETSPOLITISKE BETRAGTNINGER	29
7.1. KONKLUSION	29
7.2. RETSPOLITISKE BETRAGTNINGER.....	30
LITTERATURFORTEGNELSE	33

Abstract

In 2016, the Council of the European Union adopted the Anti-Tax Avoidance Directive, which aims to prevent tax evasion and ensure fair and efficient taxation in the European Union in a sufficiently coherent and coordinated manner. The Anti-Tax Avoidance Directive is based on the OECD's recommendations in the BEPS-report. Since Anti-Tax Avoidance Directive is a minimum directive, Denmark is obliged to implement the minimum requirements in this directive. The Anti-Tax Avoidance Directive's rules on CFC-taxation have not yet been implemented in Danish law, despite the deadline for implementation being 31. December 2018. This is due to the fact, that the Danish government wanting to overimplement the directive, which various business organizations and the private business sector have sharply criticized, as they argue that the international competitiveness of the Danish business community will be significantly weakened as a result.

The purpose of this thesis is therefore to account for Danish CFC-taxation after the implementation of the ATA Directive as a result of bill L 89. This thesis finds that the scope of Danish CFC taxation is significantly expanded in accordance with the relevant provisions in the ATA Directive. However, the Danish government has chosen not to implement the ATA Directive's exemption provisions, the low tax condition and the substance exemption, respectively. This is not considered to be in harmony with the purpose of the CFC rules to be protective rules against mobile income being moved arbitrarily to low-tax countries.

Furthermore, this thesis finds that Danish groups will be subjected to additional administrative burdens, which will potentially weaken the Danish business community's international competitiveness, since companies in other countries will not be subject to equally strict rules.

This thesis also concludes that L 89 infringes the freedom of establishment of EU law, since the bill does not meet the requirement of proportionality and loss of tax revenue is not considered to be an overriding reason of public interest, which may justify a restriction on freedom of establishment.

Finally, this thesis presents a number of legal policy considerations, the purpose of which is to suggest how the legal position regarding the CFC rules should be revised. It is the author of this thesis' assessment that the Danish government should conduct a directive-compliant implementation of the ATA Directive - which involves the implementation of the low tax condition and the substance exemption - since the Danish business community's international competitiveness will otherwise be significantly weakened, and that the alternative is contrary to EU law.

Kapitel 1 – Præsentation af emne og metode

1.1. Indledning

International skatteundgåelse har aldrig ligget så højt på den politiske dagsorden, som det gør i dag. Dette skyldes til dels den stigende globalisering, hvor der bl.a. er sket en integration af nationale økonomier, og markeder er steget betydeligt i de senere år. Desuden har der været flere skandalesager vedrørende international skatteundgåelse, såsom Panama Papers.¹ Fælles internationale tiltag er derfor vigtige, hvis international skatteundgåelse skal bekæmpes effektivt. Endvidere er det essentielt, for at kunne skabe mere ensartede internationale konkurrencevilkår, at andre landes selskabsskattegrundlag ikke udhules, og at der ikke sker overflytning af overskud til skattelylande. Danmark har i mange år været på forkant med bekæmpelsen af international skatteundgåelse, hvorfor mange af de regler, der er blevet drøftet de seneste år i EU og OECD, har været at finde i dansk ret.²

---

¹ <https://www.skm.dk/aktuelt/presse-nyheder/pressemeddelelser/arbejdet-med-panama-papers-afsloerer-skattepligtige-beloeb-for-naesten-1-milliard/>.

² Bemærkninger til L 89, s. 1-2.

OECD har, som led i kampen mod international skatteundgåelse, udarbejdet Base Erosion and Profit Shifting (BEPS)-rapporten, som har haft til formål at komme med en række anbefalinger til, hvordan international skatteundgåelse kan undgås ved hjælp af implementering af værneregler.³ En af disse anbefalinger indbefatter udformning af effektive CFC-regler, hvilket fremgår af BEPS-rapportens ”Action 3 – Designing Effective Controlled Foreign Company Rules”. På baggrund af BEPS-rapporten har EU-Kommissionen den 12. juli 2016 vedtaget Rådets direktiv 2016/1164/EU (ATA-direktivet) vedrørende regler til bekæmpelse af skatteundgåelse, hvilket direkte indvirker på det indre markeds funktion. ATA-direktivet er et minimumsdirektiv, som senest skulle have været implementeret i de enkelte EU-lande, således det har virkning fra og med 2019.⁴ At der er tale om et minimumsdirektiv betyder, at direktivet kun sætter krav om, hvilke regler landene som minimum skal implementere. Det er derfor muligt for de enkelte lande at implementere mere restriktive regler, så længe disse regler ikke er i strid med EU-retten.

Oprindeligt blev implementeringen af ATA-direktivet forsøgt den 3. oktober 2018 ved lovforslag L 28 (2018/19). Som følge af, at lovforslaget mødte en del kritik fra diverse erhvervsorganisationer og det private erhvervsliv, valgte den daværende regering at udskille den del af L 28, som vedrørte reglerne om CFC-beskatning, til et særskilt lovforslag. Lovforslag L 28 blev dermed opdelt i hhv. L 28 A og L 28 B, hvor L 28 A, som vedrørte andre regler fra ATA-direktivet, blev vedtaget den 20. december 2018. Det var herefter den daværende regerings vurdering, at de foreslåede CFC-regler ved særskilt behandling i lovforslag L 28 B ville give regeringen mere tid til at få afdækket virkningerne med henblik på at sikre, at danske virksomheder ikke ville blive ramt mere, end det var tilsigtet med reglerne, samt foretage yderligere overvejelser og analyser af, hvordan direktivets minimumskrav skulle indarbejdes i den eksisterende model for CFC-beskatning.⁵

Lovforslag L 28 B nåede dog ikke at blive vedtaget inden folketingsvalget den 5. juni 2019, hvorfor det faldt bort. Årsagen til, at lovforslaget ikke nåede at blive implementeret, var navnlig, at CFC-indkomsten blev udvidet til at omfatte ”anden indkomst fra immaterielle aktiver”, og at der ikke var indeholdt en såkaldt ”substansundtagelse”, hvor reelt etablerede datterselskaber er undtaget fra dansk CFC-beskatning, hvilket anslås at medføre store konsekvenser for det danske erhvervsliv.⁶

Den 6. november 2019 blev lovforslag L 48 (2019/20), som bl.a. indeholdt en genfremsettelse af de manglende implementerede CFC-regler, fremsat. Dette lovforslag mødte derfor ligeledes meget modstand, hvorfor det også faldt bort, da det ikke kunne nå at blive vedtaget i folketingsåret 2019-20 som følge af covid-19-situationen.⁷

Den 11. november 2020 fremsatte regeringen lovforslag L 89 (2020/21), som er en genfremsettelse af lovforslag L 48. L 89 omfatter udelukkende den del af L 48, der omhandlede implementeringen af CFC-reglerne, og dermed fortsætter sagaen om den danske implementering af ATA-direktivet.

På nuværende tidspunkt er den væsentligste ændring ift. L 48, at lovforslaget først vil have virkning fra indkomstår, der påbegyndes den 1. januar 2021 eller senere.⁸ Der er dog ikke blevet indført en såkaldt substansundtagelse af regeringen i det nye lovforslag på trods af, at der var et parlamentarisk flertal for dette ved behandlingen af L 48. Såfremt dette parlamentariske flertal også ved behandlingen af L 89 viser sig at have et krav om indførelsen af en substansundtagelse, må det forventes, at der vil blive fremsat et ændringsforslag, hvor der vil ske væsentlige ændringer til lovforslaget.⁹

---

³ OECD/G20, *Base Erosion and Profit Shifting Project, Explanatory Statement 2015 Final Reports*, OECD Publishing, 2015.

⁴ Aage Michalsen og Anja Svendgaard Dalgas mfl., *International Skatteret*, Karnov Group, 4. udgave, 2017, s. 545.

⁵ L 28 B, om lovforslaget.

⁶ L 28 B, bilag 1, høringsskema.

⁷ L 48, bilag 1, høringsskema.

⁸ L 89 § 3, stk. 2.

⁹ <https://borsen.dk/nyheder/politik/boedskov-i-knae-paa-ny-skattemur-mod-udlandet-politisk-flertal-smuldrer-4f8y6>.

1.2. Problemformulering

Som det fremgår ovenfor, har implementeringen af ATA-direktivet i dansk ret mødt en del kritik fra det danske erhvervsliv, hvilket har medført, at ATA-direktivet endnu ikke er blevet fuldt ud implementeret i dansk ret. Samtidig har det stor samfundsmæssig betydning for Danmark at tilpasse reglerne således, at de fremstår ”robuste”, idet skatteprovenuet skal bruges til at finansiere velfærdsstaten.¹⁰ Formålet med denne afhandling er derfor at redegøre for dansk CFC-beskatning efter implementeringen af ATA-direktivet som følge af lovforslag L 89.

1.3. Afgrænsning

Genstanden for afhandlingen er primært at foretage en analyse af, hvilke indvirkninger den danske implementering af CFC-reglerne i ATA-direktivet, som følge af lovforslag L 89, vil have i forhold til de nuværende CFC-regler.

Grundet afhandlingens begrænsede omfang er det ikke muligt at behandle alle aspekter af L 89. Det er derfor nødvendigt at foretage en afgrænsning af, hvilke emner der vil blive behandlet i nærværende afhandling. Afgrænsningen tager sit udgangspunkt i de forhold i L 89, som foreslår de væsentligste ændringer samt har mødt kritik fra det danske erhvervsliv.¹¹ Der kan bl.a. nævnes kontrolbetingelsen, indkomstbetingelsen, afskaffelsen af aktivbetingelsen, anden indkomst fra immaterielle aktiver samt udeladelsen af undtagelsesbestemmelserne lavskattebetingelsen og substansundtagelsen som eksempler på emner, der vil blive behandlet i nærværende afhandling. De resterende aspekter i L 89 vil ikke blive behandlet.

Eftersom undtagelsesbestemmelserne i SEL § 32, stk. 1, nr. 3-6 samt dispensationsmulighederne for finansielle selskaber i SEL § 32, stk. 2 kun finder anvendelse i meget specifikke situationer, vil de ikke blive behandlet i nærværende afhandling.

Afhandlingen behandler alene CFC-beskatning af selskaber, hvorfor CFC-reglerne for fysiske personer og dødsboer i LL § 16 H ikke vil blive behandlet.

Afhandlingen vil afslutningsvist tage stilling til, hvorvidt de foreslåede regler i L 89 er i overensstemmelse med EU-retten. Alle aspekter inden for EU-retten vil ikke blive behandlet, da afhandlingen har et begrænset omfang. Der vil derfor alene blive vurderet på de foreslåede reglers forenelighed med den fri etableringsret, som fremgår af artikel 49 og 54 i TEUF.

Det forventes, at Skatteministeriet den 12. maj 2021 oversender et ændringsforslag til L 89 til Folketinget.¹² Dette ændringsforslag vil dog ikke blive behandlet i nærværende afhandling grundet tids- og pladmæssige hensyn.

1.4. Retsteori og metode

Den juridiske metode vil i nærværende afhandling blive anvendt til at frembringe en konklusion på den ovenfor nævnte problemstilling. Den juridiske metode har til formål at beskrive, fortolke og systematisere gældende ret (*de lege lata*).¹³ Til at fortolke gældende ret vil nærværende afhandling gøre brug af følgende fortolkningsprincipper: ordlydsfortolkning samt objektiv og subjektiv formålsfortolkning.¹⁴ For at fastslå gældende ret vil relevante retskilder ved anvendelsen af den juridiske metode blive behandlet i en systematisk rækkefølge i medfør af retskildelæren.¹⁵ I nærværende afhandling vil de relevante retskilder hovedsageligt være danske og internationale retskilder, hvilket indbefatter danske love, forarbejder, primær og sekundær EU-lovgivning samt danske og EU-retlige domme.

OECD's BEPS-rapport, og øvrige rapporter fra OECD, udgør ikke en primær retskilde, hvorfor de ikke er retligt bindende. Disse rapporter anses dog for at have fortolkningsmæssig værdi, eftersom

---

¹⁰ Bemærkninger til L 213, 1. Lovforslagets baggrund.

¹¹ L 89, bilag 1, høringsskema.

¹² L 89, bilag 12, revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget.

¹³ Jens Ewald, *Juridisk teori, metode og videnskab*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1. udgave 2016, s. 202.

¹⁴ Jens Ewald, 2016, s. 202.

¹⁵ Ibid. 27-33.

der henvises til OECD's arbejde i de almindelige bemærkninger til L 89,¹⁶ og ATA-direktivet har til formål at implementere BEPS-rapportens anbefalinger.¹⁷

Nærværende afhandling vil ligeledes frembringe en række retspolitiske betragtninger, som har til formål at give bud på, hvordan retsstillingen vedrørende CFC-reglerne bør være indrettet (*de lege ferenda*).¹⁸

L 89 udgør i skrivende stund alene et lovforslag, hvorfor spørgsmålet om, hvorvidt det bliver vedtaget i sin nuværende form, er forbundet med en risiko. Ligeledes er skatteretten et meget dynamisk område, hvilket indbefatter, at der akut kan ske ændringer heraf.¹⁹ Udledningen af gældende ret i nærværende afhandling er derfor betinget af, at L 89 vedtages i sin nuværende form.

Kapitel 2 – CFC-lovgivningens baggrund og formål

I det følgende kapitel vil baggrunden for og formålet med indførelsen af CFC-regler blive præsenteret. Hensigten med dette kapitel er at give læseren en bedre forståelse af de hensyn, der ligger til grund for indførelsen af CFC-regler. En forståelse af de bagvedliggende hensyn er nødvendig for såvel analysen af gældende dansk ret som de efterfølgende retspolitiske overvejelser.

2.1. Baggrunden for CFC-lovgivningen

Danmark indførte oprindeligt reglerne om beskatning af kontrollerede udenlandske selskaber (CFC-reglerne) i SEL § 32 som en del af den fremsatte lovpakke L 35 (1994/95), der senere blev vedtaget og indsat i selskabsskatteloven ved lov nr. 312 af 17. maj 1995. Baggrunden for indførelsen af regelsættet, som blev anført i bemærkningerne til L 35, var, at kapitalens fri bevægelighed på globalt plan gav koncerner mulighed for at samle finansielle aktiviteter i datterselskaber i lavskattelande og derved udhule det danske beskatningsgrundlag.²⁰

Såfremt et land ikke har implementeret CFC-regler, vil det være muligt – faktisk ligefrem let – for internationale koncerner på helt lovlig vis at etablere et datterselskab i et lavskatteland, som herefter erhverver mobil og finansiell indkomst som f.eks. renter og immaterielle aktiver, hvilket vil medføre, at der vil ske en beskatning i lavskattelandet samtidig med, at udviklingsomkostningerne er placeret i et højskatteland. Grunden til, at dette vil være muligt, er, at de fleste lande anerkender, at selskaber udgør et selvstændigt skattesubjekt, som i skattemæssig henseende er adskilt fra aktionærerne i medfør af *separatprincippet* ”*separate entity approach*”.²¹ Dette medfører, at et datterselskab hjemmehørende i udlandet – uden implementering af CFC-regler i domicillandet – kun er skattepligtigt i aktionærens domicilland, hvis datterselskabet oppebærer indkomst, som hidrører fra kilder i aktionærens domicilland, og som beskattes ud fra et territorialprincip i aktionærens domicilland. Dette resulterer i, at der som udgangspunkt sker en *skatteudskydelse*, men i tilfælde af at der ikke sker beskatning af aktionærens modtagne udbytte fra det udenlandske datterselskab eller af avance ved salg af aktierne, vil indkomsten, der er genereret i det udenlandske datterselskab, som konsekvensvirkning være fuldstændigt undtaget for beskatning i aktionærens domicilland. Sådanne konstruktioner vil kunne føre til *skatteundgåelse*, da indkomsten i det udenlandske datterselskab alene vil være begrænset til den skat, som det udenlandske datterselskab er pålagt i dets domicilland. Det er dog en forudsætning, at det udenlandske datterselskab bliver pålagt en lavere beskatning i dets domicilland, end det vil blive pålagt i aktionærens domicilland, hvilket vil omfatte lavskattelande.²²

¹⁶ Bemærkninger til L 89, s. 5-6.

¹⁷ ATAD, præambel 1.

¹⁸ Jens Evald, 2016, s. 149.

¹⁹ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 27.

²⁰ *International Skatteret*, 2017, s. 544.

²¹ OECD/G20, *Model Tax Convention on Income and on Capital: Condensed Version 2017*, OECD Publishing, december 2017, artikel 5, stk. 7.

²² Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 55-56.

2.2. Formålet med CFC-lovgivningen

Der har generelt i Danmark hersket en bekymring fra lovgivers side om en risiko for, at der kan ske en udhuling af det danske skattegrundlag. Dette har medført, at der i de seneste 20 år er blevet indført en række værnsregler udover CFC-reglerne, herunder regler om transfer pricing, tynd kapitalisering og anden rentefradragsbegrænsning, double-dip, omkvalificering af hybride enheder og instrumenter samt regler til imødegåelse af mellemholdingselskaber.²³

CFC-reglerne blev oprindeligt indført ved lov nr. 312 af 17. maj 1995. Af de almindelige bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser lyder formålet med reglerne således:²⁴ *”For at imødegå denne udhuling af de danske beskatningsgrundlag foreslås, at såfremt et dansk selskab kontrollerer et udenlandsk finansielt selskab i et land, der er undergivet en væsentligt lavere skat end her i landet, så skal datterselskabets indkomst opgjort efter danske regler medregnes ved opgørelsen af moderselskabets skattepligtige indkomst.”* Det fremgår hermed tydeligt af bemærkningerne til lovforslaget, at formålet med indførelsen af de danske CFC-regler var at imødegå en udhuling af det danske beskatningsgrundlag. Denne udhuling af det danske beskatningsgrundlag imødegås præventivt ved, at indkomst, som er optjent i et udenlandsk datterselskab, ligeledes skal henføres til beskatning i moderselskabets domicilland. Dermed sker der en begrænsning af, at et udenlandsk datterselskab udgør et selvstændigt skattesubjekt som følge af, at der sker en udstrækning af beskatningsretten for moderselskabets domicilland.²⁵

Kapitel 3 – Dansk CFC-beskatning efter gældende ret

Følgende kapitel har til hensigt at foretage en kompendiøs gennemgang af de gældende danske CFC-regler, som forefindes i SEL § 32. Formålet med kapitlet er at give læseren en grundlæggende forståelse af dansk CFC-beskatning efter gældende ret, hvilket gerne skulle bidrage til en adækvat forståelse af denne afhandlings analyse af dansk CFC-beskatning efter implementeringen af ATA-direktivet ved L 89.

3.1. CFC-reglernes materielle betingelser

Efter gældende ret finder de danske CFC-regler i SEL § 32 anvendelse på selskaber eller foreninger m.v., som er omfattet af SEL § 1 eller 2, stk. 1, litra a, såfremt tre grundlæggende betingelser er opfyldt:²⁶

- 1) Kontrolbetingelsen – Selskabet eller foreningen er moderselskab for et andet selskab eller en anden forening m.v. (datterselskabet), jf. definitionen i SEL § 32, stk. 6.
- 2) Indkomstbetingelsen – Datterselskabets CFC-indkomst, opgjort efter SEL § 32, stk. 4 og 5, i indkomståret udgør mere end halvdelen af datterselskabets samlede skattepligtige indkomst, jf. SEL § 32, stk. 1, nr. 1.
- 3) Aktivbetingelsen – Datterselskabets finansielle aktiver gennemsnitligt i indkomståret udgør mere end 10 % af selskabets samlede aktiver, jf. SEL § 32, stk. 1, nr. 2.

De ovenfor nævnte betingelser er kumulative, hvorfor alle tre betingelser skal være opfyldt, før de danske CFC-regler finder anvendelse.²⁷

²³ Anja Svendgaard Dalgas & Birthe Kallehaug Handberg, SU 2011.319.

²⁴ Bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, § 1, nr. 9, L 35.

²⁵ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 20.

²⁶ Ibid., 2013, s. 115.

²⁷ *International Skatteret*, 2017, s. 548.

3.1.1. Kontrolbetingelsen

Kontrolbetingelsen, som fremgår af SEL § 32, stk. 6, anses for at være opfyldt, såfremt et selskab direkte eller indirekte er aktionærer²⁸ i datterselskabet, og koncernen har bestemmende indflydelse i datterselskabet efter SEL § 31 C. Når der skal foretages en vurdering af, hvorvidt der foreligger en bestemmende indflydelse, skal der ligeledes medregnes stemmerettigheder m.v., som besiddes af personlige aktionærer og deres nærtstående, jf. ligningslovens § 16 H, stk. 6, eller af en fond eller trust stiftet af nærtstående m.v. eller af fonde eller trust stiftet af disse. Der skal tilsvarende medregnes stemmerettigheder m.v., som ejes af selskabsdeltagere, med hvem moderselskabet har en aftale om udøvelse af kontrol, eller som ejes af et selskab eller en forening m.v. som nævnt i ligningslovens § 2, stk. 1, 2. pkt., hvori moderselskabet deltager.²⁹

3.1.1.1. Bestemmende indflydelse

Det fremgår af SEL § 32, stk. 6, 1. pkt., at koncernen skal have bestemmende indflydelse i datterselskabet iht. betingelserne i sambeskatningsreglerne SEL § 31 C.

Definitionen af bestemmende indflydelse, som fremgår af SEL § 31 C, stk. 2, er beføjelsen til at styre et datterselskabs økonomiske og driftsmæssige beslutninger. Sådant en beføjelse foreligger, når moderselskabet direkte eller indirekte ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i et datterselskab (de jure-kontrol), medmindre det i særlige tilfælde klart kan påvises, at et sådant ejerforhold ikke udgør bestemmende indflydelse, jf. SEL § 31, C, stk. 3.

Det fremgår endvidere af SEL § 31, C, stk. 4, at et moderselskab, der ikke ejer mere end halvdelen af stemmerettighederne i datterselskabet, under særlige omstændigheder alligevel kan anses for at have bestemmende indflydelse i kraft af en de facto-kontrol.

Såfremt koncernen opfylder en af de ovenfor nævnte betingelser om bestemmende indflydelse, skal det øverste moderselskab medregne den del af datterselskabets indkomst, der svarer til den gennemsnitlige direkte eller indirekte andel af datterselskabets samlede aktiekapital, som moderselskabet har ejet i indkomstperioden.³⁰

3.1.2. Indkomstbetingelsen

Det fremgår af SEL § 32, stk. 1, nr. 1, 1. pkt., at indkomstbetingelsen er opfyldt, såfremt datterselskabets CFC-indkomst, opgjort efter SEL § 32, stk. 4 og 5, i indkomståret udgør mere end 1/2 af datterselskabets samlede skattepligtige indkomst opgjort efter SEL § 32, stk. 4.

I Danmark gælder der et modificeret territorialprincip for selskaber m.v. Det modificerede territorialprincip indbefatter, at indtægter og udgifter, som vedrører et fast driftssted eller en fast ejendom beliggende i udlandet, ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst, jf. SEL § 8, stk. 2, 1. pkt.

Det fremgår herefter af SEL § 32, stk. 3, 1. pkt., at indkomsten i datterselskabet opgøres efter territorialprincippet, hvilket medfører, at indtægter og udgifter, som vedrører faste driftssteder og faste ejendomme i andre lande end datterselskabets hjemland, ikke medtages ved opgørelsen af datterselskabets indkomst. Datterselskabets faste driftssted skal i stedet underkastes en selvstændig vurdering i henhold til CFC-reglerne, jf. SEL § 32, stk. 3, 2. pkt. Såfremt denne selvstændige vurdering fører til, at CFC-betingelserne anses for at være opfyldt, skal det faste driftssteds skattepligtige indkomst medregnes hos det danske moderselskab.³¹

3.1.2.1. Opgørelse af datterselskabets CFC-indkomst

Datterselskabets CFC-indkomst opgøres, i medfør af SEL § 32, stk. 5, nr. 1-10, som summen af de oplyste indtægter og udgifter. Listen er udtømmende, således at indtægter eller udgifter, der ikke

²⁸ Formuleringen om, at moderselskabet skal være aktionær, skal næppe tages bogstaveligt, hvorfor andre former for ejerstatus end lige aktionær også må kunne medføre CFC-beskatning, jf. Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 153.

²⁹ Henrik Peytz, *Selskabsskatteoven med kommentarer*, bind II § 17-41, Jurist og Økonomforbundets Forlag, 1. udgave, 2020, s. 449.

³⁰ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 156.

³¹ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 185-192.

fremgår af listen, ikke skal medregnes ved opgørelsen af CFC-indkomsten i datterselskabet. Samtlige indkomster, der fremgår af listen, har det tilfælles, at de er mobile, og dermed foreligger der en risiko for, at disse indkomster bliver flyttet til udenlandske datterselskaber.

3.1.3. Aktivbetingelsen

Den tredje betingelse, der skal være opfyldt, for at reglerne om CFC-beskatning finder anvendelse efter de gældende regler, er aktivbetingelsen. Aktivbetingelsen, der fremgår af SEL § 32, stk. 1, nr. 2, bestemmer, at datterselskabets finansielle aktiver gennemsnitligt i indkomståret skal udgøre mere end 10 % af selskabets samlede aktiver. Ved finansielle aktiver forstås aktiver, hvis afkast er CFC-indkomst i medfør af SEL § 32, stk. 5, jf. SEL 32, stk. 1, nr. 2, 2. pkt.³²

Formålet med aktivbetingelsen er, at datterselskaber, der altovervejende har karakter af driftselskaber, på forhånd vil kunne udelukkes fra CFC-beskatning som følge af sammensætningen af datterselskabets aktiver, eller hvis datterselskabets driftsindtægter er forholdsvis lave, f.eks. pga. lavkonjunktur.

Aktivbetingelsen fungerer desuden som en administrativ lettelse, idet en række datterselskaber herved på forhånd vil kunne udelukkes fra CFC-reglernes anvendelsesområde, og dermed vil det ikke være nødvendigt at opgøre hverken CFC-indkomsten eller sammenligningsindkomsten.³³

3.2. CFC-reglernes retsvirkning

Såfremt de tre betingelser, som er nævnt i afsnit 3.1., er opfyldt, indtræder der CFC-beskatning. Dette medfører, at moderselskabet skal medregne CFC-selskabets samlede indkomst, opgjort efter SEL § 32, stk. 7-10 ved indkomstopgørelsen, jf. SEL § 32, stk. 1, forudsat at indkomsten i CFC-selskabet er positiv. Med andre ord betyder dette, at moderselskabets skattepligt bliver forøget, således moderselskabet bliver skattesubjekt for den samlede indkomst, som hidrører fra CFC-selskabet.

Som konsekvens af dette bliver indkomsten fra datterselskabet, som moderselskabet skal CFC-beskattes af, tillagt moderselskabets almindelige selskabsindkomst og undergives dermed almindelig selskabsbeskatning med 22 %, jf. SEL § 17, stk. 1. Moderselskabet beskattes dog kun af indkomsten i datterselskabet i de år, hvor CFC-betingelserne er opfyldt, hvilket derfor betyder, at det er muligt fra år til år henholdsvis at indtræde og udtræde af CFC-beskatningen af indkomsten i et datterselskab.³⁴

Moderselskabet skal medregne den del af datterselskabets indkomst, der svarer til den gennemsnitlige direkte eller indirekte ejerandel af datterselskabets samlede aktiekapital, som moderselskabet har ejet i indkomstperioden, til moderselskabets indkomstopgørelse, jf. SEL § 32, stk. 7, 1. pkt.

Moderselskabet skal dog kun medregne indkomst optjent af datterselskabet i den del af moderselskabets indkomstår, hvor koncernen har haft bestemmende indflydelse i datterselskabet, jf. SEL § 32, stk. 7, 2. pkt.³⁵

Det fremgår af SEL § 32, stk. 11, at der gives nedslag (creditlempelse) efter bestemmelserne i LL § 33, stk. 1 og 7 for datterselskabets danske og udenlandske skatter. Der gives herefter nedslag for de skatter, som CFC-selskabet ville have betalt, hvis det var blevet beskattet efter et territorial-princip. På trods af at bestemmelsen ikke eksplicit tager stilling til, at moderselskabet kun skal medregne indkomst svarende til den gennemsnitlige ejerandel af datterselskabets aktiekapital, antages det, at der alene kan opnås lempelse for den del af skatten betalt af CFC-selskabet, som forholdsmæssigt svarer til moderselskabets ejerandel.³⁶

³² Henrik Peytz, 2020, s. 420-421.

³³ Peter Koerver Schmidt, s. 241-242.

³⁴ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 226.

³⁵ *International Skatteret*, 2017, s. 554-555.

³⁶ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 319-324.

Kapitel 4 – CFC-reglerne efter ATA-direktivet

Det moderne internationale skattesystem har manglet koordination, hvilket har muliggjort grænseoverskridende skatteundgåelsesordninger, som har medført erodering af nationale skattegrundlag og påvirkning af det globale markeds funktion. Derfor lancerede OECD den 5. oktober 2015 i et samarbejde med G20-landene en 15-trins *Action Plan* til bekæmpelse af *Base Erosion and Profit Shifting* (BEPS), som indeholder anbefalinger til nye eller forstærkede internationale standarder samt konkrete foranstaltninger.³⁷ BEPS-rapporten klassificeres dog kun som ”soft law”, hvorfor OECD’s *Action Plan* ikke er et retligt bindende instrument, hvilket også er blevet fastslået af EU-domstolen.³⁸ Siden den korrekte implementering af *Action Plan*’en medfører radikale ændringer i såvel national som international skattelovgivning, synes behovet for ”hard law” at være nødvendigt. Grænseoverskridende skatteundgåelsesordninger og aggressiv skatteplanlægning påvirker det indre markeds funktion, hvilket har tilskyndet Den Europæiske Union til at sætte skatteundgåelsesforanstaltninger øverst på deres dagsorden. For at sikre, at OECD’s *BEPS Action Plan* bliver implementeret på en koordineret måde, offentliggjorde Europa-Kommissionen den 28. januar 2016 pakken til bekæmpelse af skatteundgåelse, som bl.a. omfattede forslag til ATA-direktivet.³⁹

Den 12. juni 2016 vedtog det Europæiske Råd ATA-direktivet, som har til formål at imødegå visse typer af aggressiv skatteplanlægning og skatteundgåelse, som negativt påvirker det indre marked, ved at sikre, at selskaber betaler skat dér, hvor indkomsten genereres.⁴⁰ ATA-direktivet er et minimumsdirektiv, hvilket giver de enkelte medlemsstater ret til at inkorporere nationale særregler, hvor formålet er at højne beskyttelsesniveauet af selskabsskattegrundlaget.⁴¹ Den omstændighed, at direktivet alene er et minimumsdirektiv, og der dermed ikke sker fuld harmonisering, indebærer ifølge EU-Kommissionen, at direktivet ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at nå målene, og det er derfor i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Som følge af at ATA-direktivet er et minimumsdirektiv, bibeholdes den nødvendige fleksibilitet, der er nødvendig ved inkorporering i 28 forskellige selskabsskattesystemer. Endvidere finder EU-Kommissionen, at direktivet ligeledes er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da formålet med bekæmpelse af grænseoverskridende skatteundgåelse og at skabe en fælles ramme for en koordineret implementering af resultaterne fra BEPS-rapporterne i medlemsstaternes nationale love ikke i tilstrækkelig grad kan opnås gennem individuelle tiltag fra medlemsstaternes side.⁴²

Reglerne for kontrollerede udenlandske selskaber (CFC-regler) fremgår af henholdsvis artikel 7 og artikel 8 i ATA-direktivet. Anvendelsesområdet og betingelserne for beskatning af kontrollerede selskaber fremgår af artikel 7 samt dispensationsmulighederne herfor. Artikel 8 bestemmer, hvordan beregningen af CFC-indkomsten skal opgøres, når betingelserne i artikel 7 er opfyldt.

I det følgende kapitel vil der ske en behandling af de dele af ATA-direktivets artikel 7 og 8, som forventes at have den største indvirkning på dansk CFC-lovgivning. Denne behandling forudsættes at være nødvendig for at kunne foretage en senere analyse af, hvilke problemstillinger den danske implementering af artikel 7 og 8 i ATA-direktivet vil kunne medføre.

4.1. Artikel 7

Et givent moderselskab skal underlægges CFC-beskatning, såfremt en række betingelser i ATA-direktivets artikel 7 er opfyldt:

- 1) *Et skattesubjekts medlemsstat behandler en enhed eller et fast driftssted, hvis overskud ikke er skattepligtigt eller er skattefritaget i den pågældende medlemsstat, som et kontrolleret udenlandsk selskab, hvis følgende betingelser er opfyldt:*

³⁷ OECD/G20, *Explanatory Statement 2015 Final Reports*, OECD Publishing, 2015, s. 4-5.

³⁸ F.eks. sag C-324/00, *Lankhorst-Hohorst*.

³⁹ ATAD, præambel 1 og 2.

⁴⁰ *Ibid.*, præambel 1.

⁴¹ *Ibid.*, artikel 3.

⁴² Europa-Kommissionens forslag til Rådets Direktiv af 28. januar 2016, 2016/0011 (ATAD), s. 4-5.

- a. Skattesubjektet har, hvis der er tale om en enhed, selv eller sammen med sine tilknyttede selskaber en direkte eller indirekte interesse på mere end 50 % af stemmerettighederne eller ejer direkte eller indirekte mere end 50 % af kapitalen eller har ret til at modtage mere end 50 % af overskuddet i denne enhed, og
- b. Den reelle selskabsskat, som enheden eller det faste driftssted har betalt af sit overskud, er lavere end forskellen mellem den selskabsskat, der ville være blevet pålagt enheden eller det faste driftssted i henhold til det gældende selskabsskattesystem i skattesubjektets medlemsstat, og den reelle selskabsskat, som enheden eller det faste driftssted har betalt af sit overskud.

Ved formuleringen ”tilknyttede selskaber” i artikel 7, stk. 1, litra a forstås, at der foreligger et koncernforhold. Det fremgår af ATA-direktivets artikel 2, nr. 4, at der foreligger et koncernforhold, såfremt moderselskabet har direkte eller indirekte indflydelse i form af stemmerettigheder eller kapitalejerskab på 25 % eller mere, eller hvis moderselskabet har ret til at modtage 25 % eller mere af overskuddet.

Såfremt de to ovenstående betingelser er opfyldt, skal moderselskabet medregne datterselskabets indkomst efter enten *model A (categorical approach)* eller *model B (transactional approach)*, som medlemsstaterne kan vælge imellem ved implementering af bestemmelserne om CFC-beskatning i national ret, jf. ATA-direktivets artikel 7, stk. 2, litra a og b.

Grunden til, at der eksisterer to modeller for selve medregningen af indkomst fra CFC-selskabet, er, at der, ved udformningen af disse regler, var megen diskussion om, hvorledes disse regler om medregning skulle udformes. At ATA-direktivet indeholder to modeller, har både fordele og ulemper. Fordelen er, at det giver medlemsstaterne mere fleksibilitet ved implementeringen af CFC-reglerne. Ulempen er dog, at ved at have to forskellige modeller, som medlemsstaterne kan vælge mellem at implementere, risikeres det i sagens natur, at CFC-reglerne i medlemsstaterne bliver mindre ensartede, hvilket netop strider mod formålet om en koordineret indsats til bekæmpelse af skatteundgåelse.

Under forhandlingerne arbejdede bl.a. den danske regering for, at der alene skulle være én model for CFC-beskatning, idet model B efter den danske regerings opfattelse ikke er robust nok i forhold til skatteundgåelse. De gældende danske CFC-regler har da også mest tilfælles med model A, omend der er nogle forskelle, som synes at nødvendiggøre ændringer af de danske CFC-regler.⁴³ Det må derfor forventes, at det, ved implementeringen af ATA-direktivet i dansk ret, vil være model A, som vil blive benyttet. Som følge af at model B derfor ikke vil have nogen relevans for dansk ret, vil den ikke blive behandlet yderligere i nærværende afhandling.

4.1.1. Model A

Model A indebærer, at visse af datterselskabets ikke-udloddede indkomstarter eller indkomst fra det faste driftssted skal medregnes i moderselskabets skattepligtige indkomst. Indkomstarterne, som har det tilfælles, at de alle anses for at være mobile indkomster, er følgende: renter eller anden indkomst fra finansielle aktiver, royalties eller anden indkomst fra intellektuelle ejendomsrettigheder, dividende og indkomst for afhændelse af andele, indkomst fra finansiell leasing, indkomst fra forsikrings- og bankvirksomhed samt anden finansiell indkomst og indkomst fra faktureringselskaber, der opnår indkomst fra salg og tjenesteydelser på varer og tjenesteydelser, der købes og sælges til tilknyttede selskaber, og som bidrager med ingen eller ringe økonomisk værdi, jf. ATA-direktivet artikel 7, stk. 2, litra a, nr. i-vi.

Hvis en medlemsstat vælger at implementere model A, så kan medlemsstaten vælge ikke at behandle datterselskabet eller det faste driftssted som et CFC-selskab, såfremt en tredjedel eller mindre af den indkomst, der tilfalder datterselskabet eller det faste driftssted, udgøres af de ovenfor nævnte indkomsttyper, jf. ATA-direktivets artikel 7, stk. 3.

⁴³ Jakob Bundgaard og Peter Koerver Schmidt, SR.2016.383, *Anti-tax avoidance direktivet er nu en realitet – nye værnsregler og flere tvister i vente i EU*, s. 3-4.

Det fremgår endvidere af ATA-direktivets artikel 7, stk. 2, litra a, andensidste afsnit, at model A ikke finder anvendelse, når det såkaldte CFC-selskab viderefører en væsentlig økonomisk aktivitet, der understøttes af personale, udstyr, aktiver og lokaler, som det fremgår af de relevante faktiske forhold og omstændigheder. Denne undtagelse, som er bedre kendt under navnet substansundtagelsen, anses for at være en direkte følge af EU-dommen sag C-196/04 (*Cadbury Schweppes*), som i korte træk betyder, at moderselskabet ikke skal blive underlagt CFC-beskatning, såfremt det udenlandske datterselskab indeholder substans og ikke blot er etableret som led i et kunstigt arrangement. Herved er præciseret, at CFC-beskatningen navnlig retter sig mod passive indkomster, der er mobile.^{44 45} Medlemsstaterne kan dog ved implementering undlade, at substansundtagelsen gælder for datterselskaber og faste driftssteder, der er etableret i et tredjeland, der ikke udgør en EU-/EØS-jurisdiktion, jf. ATA-direktivets artikel 7, stk. 2, litra a, sidste afsnit.

4.1.2. Lavskattebetingelsen

Det fremgår af artikel 7, stk. 1, litra b, at denne betingelse er opfyldt, hvis datterselskabets reelle betalte selskabsskat er mindre end forskellen mellem denne og den skat, som datterselskabet skulle have betalt, såfremt det var underlagt selskabsskattesystemet i moderselskabets domicilland. Til illustration af lavskattebetingelsen vil der blive foretaget en simpel eksemplificering af denne.

Der ligger et moderselskab i Danmark, som har en selskabsskat på 22 %. Dette moderselskab har et datterselskab, som ligger i Irland, hvor selskabsskatten er på 12,5 %. Det viser sig, at datterselskabet har et regnskabsmæssigt overskud opgjort til DKK 100 mio. Datterselskabet vil efter Irlands skattesats på 12,5 % betale DKK 12,5 mio. i selskabsskat i Irland. Såfremt datterselskabet var underlagt de danske selskabsretlige bestemmelser, ville det skulle betale 22 % i skat af de DKK 100 mio., hvilket giver DKK 22 mio. Differencen mellem datterselskabets reelle selskabsskat i Irland og Danmark udgør hermed DKK 9,5 mio. Den reelle betalte selskabsskat, som datterselskabet har betalt i Irland på DKK 12,5 mio., er ikke lavere end differencen på DKK 9,5 mio., hvorfor datterselskabet i Irland i nærværende eksempel ikke opfylder lavskattebetingelsen og dermed ikke vil blive klassificeret som et CFC-selskab, jf. ATA-direktivets artikel 7, stk. 1, litra b. I tilfælde af at differencen i nærværende eksempel havde været større end den betalte skat i Irland, så var lavskattebetingelsen blevet aktualiseret, hvorfor datterselskabet dermed ville blive behandlet som værende et CFC-selskab, forudsat at de øvrige betingelser for CFC-beskatning anses for at være opfyldt.

4.2. Artikel 8

Når betingelserne i artikel 7 er opfyldt, således at et datterselskab anses for at være et CFC-selskab, forefindes reglerne om retsvirkningerne af CFC-beskatning i ATA-direktivets artikel 8. Såfremt indkomsten medregnes efter model A, skal medlemsstaten opgøre indkomsten i overensstemmelse med de skatteregler i det land, hvor moderselskabet er skattemæssigt hjemmehørende eller beliggende, jf. ATA-direktivets artikel 8, stk. 1.

Det fremgår endvidere, at indkomsten opgøres i overensstemmelse med armslængdeprincippet, jf. ATA-direktivets artikel 8, stk. 2. Herved forstås, at indkomsten skal opgøres, som om handlen var sket mellem to uafhængige parter og handlet som følge af de frie markedskræfter.

CFC-indkomsten skal medregnes i moderselskabets skattegrundlag i forhold til moderselskabets interesse i CFC-selskabet, som er defineret i ATA-direktivets artikel 7, stk. 1, litra a, jf. stk. 3.

Indkomsten skal medregnes i den skatteperiode for moderselskabet, hvor datterselskabets skatteår ophører. Hermed menes, at det derfor ikke er en betingelse, at henholdsvis moder- og datterselskabet har samme skatteår, jf. ATA-direktivets artikel 7, stk. 4.

For at modvirke dobbeltbeskatning indeholder ATA-direktivets artikel 8 afslutningsvist regler om reduktion af beskatningen ved udlodninger fra CFC-selskabet og ved afståelse af aktier i CFC-

⁴⁴ Jan Pedersen mfl., *Skatteretten* 2, Karnov Group, 8. udgave, 2018, s. 431.

⁴⁵ Jf. afsnit 6.1.

selskabet.⁴⁶ Det fremgår hermed af ATA-direktivets artikel 8, stk. 5, at såfremt datterselskabet udlodder overskud til moderselskabet, og dette udloddede overskud medregnes i moderselskabets skattepligtige indkomst, fradrages de indkomstbeløb, som tidligere var medregnet i skattegrundlaget i henhold til ATA-direktivets artikel 7, i skattegrundlaget, når den skyldige skat beregnes for det udloddede overskud. Denne fradragsregels formål er at sikre, at der ikke sker dobbeltbeskatning som følge af, at moderselskabet allerede har betalt skat af udlodninger. Det samme gør sig gældende, såfremt moderselskabet afhænder sine interesser i datterselskabet eller i den virksomhed, der udøves fra det faste driftssted, samt når dele af provenuet fra afhændelsen, som tidligere var medregnet i skattegrundlaget, i henhold til ATA-direktivets artikel 7, fradrages det pågældende beløb i skattegrundlaget ved beregningen af den skyldige skat af dette provenu, jf. ATA-direktivets artikel 8, stk. 6. ATA-direktivet giver endvidere medlemsstaterne mulighed for at opnå lempelse for den skat, som datterselskabet eller det faste driftssted allerede har betalt.

Kapitel 5 – Dansk CFC-beskatning efter implementeringen af ATA-direktivet

Formålet med L 89 er at sikre fuld implementering af de minimumskrav til CFC-reglerne, der følger af artikel 7 og 8 i ATA-direktivet. I følgende kapitel vil der derfor ske en behandling af de forhold i L 89, som vurderes at være gennemgående afficeret af ATA-direktivets minimumskrav samt har mødt stor modstand fra det danske erhvervsliv.

5.1. Kontrolbetingelsen

Som nævnt ovenfor i afhandlingens afsnit 3.1.1. anses et selskab efter gældende ret for at være et moderselskab for datterselskabet, hvis moderselskabet direkte eller indirekte er aktionær i datterselskabet, og koncernen har bestemmende indflydelse over datterselskabet. Bestemmende indflydelse i et datterselskab, efter den gældende SEL § 32, stk. 6, foreligger kun, såfremt det danske moderselskab og det udenlandske datterselskab udgør en koncern i dansk sammenhæng efter koncerndefinitionen i SEL § 31 C.

Med implementeringen af L 89 udvides kontrolbetingelsen i forhold til de nuværende gældende regler således, at den er i overensstemmelse med definitionen i ATA-direktivet. Dette medfører ligeledes, at koncerndefinitionen i SEL § 31 C ikke finder anvendelse ved vurderingen af, hvorvidt et selskab anses for at være et moderselskab efter CFC-reglerne. Efter de foreslåede regler i SEL § 32, stk. 6 anses et selskab for at være et moderselskab for et datterselskab efter CFC-reglerne, såfremt selskabet selv, eller sammen med tilknyttede personer, har en direkte eller indirekte indflydelse på mere end 50 % af stemmerettighederne, eller direkte eller indirekte ejer mere end 50 % af kapitalen eller har ret til at modtage mere end 50 % af overskuddet i datterselskabet. Sammenlignet med gældende regler vil der fremover også være tale om et kontrolleret datterselskab efter CFC-reglerne, hvis moderselskabet direkte eller indirekte ejer mere end 50 % af kapitalen eller har ret til at modtage mere end 50 % af overskuddet i datterselskabet. Der kan dermed være tale om et kontrolleret datterselskab, selv om koncernen ikke har bestemmende indflydelse, jf. selskabsskattelovens § 31 C.⁴⁷ Den udvidede betingelse om, at det ikke længere er et krav, at der foreligger bestemmende indflydelse, medfører, at det afgørende er, om moderselskabet efter almindelige retserhvervsprincipper skal anses for at have erhvervet aktierne.

Retten til at modtage mere end 50 % af overskuddet i datterselskabet er hverken defineret direkte i bestemmelsen eller i forarbejderne, hvilket har givet anledning til fortolkningstvivel hos bl.a. FSR. Skatteministeriet har i et høringssvar til FSR uddybet, at det afgørende for, hvornår der foreligger en ret til overskud, er, hvorvidt moderselskabet har et retlig krav på mere end 50 % af dattersel-

---

⁴⁶ Jakob Bundgaard og Peter Koerver Schmidt, SR.2016.383, s. 4.

⁴⁷ Bemærkninger til L 89, s. 26.

skabets overskud efter en konkret vurdering. Et retligt krav på overskud kan foreligge, såfremt moderselskabet sælger et aktiv til et udenlandsk selskab mod en løbende ydelse, hvis størrelse afhænger af det udenlandske selskabs fremtidige overskud, da det ikke er afgørende, på hvilket grundlag retten til overskud er opnået, men derimod, hvorvidt der faktisk er opnået en ret til at oppebære mere end 50 % af det købende selskabs overskud.⁴⁸

Udvidelsen af kontrolbetingelsen, således at der kan foreligge et kontrolleret datterselskab, selv om koncernen ikke har bestemmende indflydelse, vil, alt andet lige, medføre, at flere selskaber vil blive klassificeret som CFC-selskaber, da CFC-lovgivningen vil have et større anvendelsesområde. Det vurderes dog, at denne udvidelse af kontrolbetingelsen, for de fleste moderselskaber, ikke vil have den store betydning i praksis, da de i forvejen har bestemmende indflydelse i datterselskabet.

5.1.1. Tilknyttede personer

I forhold til vurderingen af moderselskabets direkte og indirekte indflydelse, af henholdsvis stemmerettighederne, kapitalen og overskuddet, medregnes ejerbesiddelser fra *tilknyttede personer*. L 89 foreslår, at definitionen af tilknyttede personer medtages fra ATA-direktivet. Ved tilknyttede personer, som fremgår af forslagets stk. 6, 2. pkt., forstås et selvstændigt skattesubjekt, hvori moderselskabet har direkte eller indirekte indflydelse i form af stemmerettigheder eller kapitalejerskab på 25 % eller mere, eller hvorfra moderselskabet har ret til at modtage 25 % eller mere af overskuddet. Den tilknyttede person vil her f.eks. kunne være et datterselskab.

Tilknyttede personer kan efter forslagets stk. 6, 3. pkt. ligeledes være udgjort af fysiske personer eller selvstændige skattesubjekter, som har direkte eller indirekte indflydelse i form af stemmerettigheder eller kapitalejerskab på 25 % eller mere, eller som har ret til at modtage 25 % eller mere af moderselskabets overskud. Den tilknyttede person vil her f.eks. kunne være en hovedaktionær i moderselskabet.

Det fremgår endvidere af forslagets stk. 6, 4. pkt., at såfremt en fysisk person eller et selvstændigt skattesubjekt direkte eller indirekte har indflydelse på 25 % i moderselskabet og samtidig har 25 % indflydelse på andre selvstændige skattesubjekter, anses alle berørte enheder som tilknyttede personer. Den tilknyttede person vil her f.eks. kunne være det danske selskabs søsterselskab.

Herefter fremgår det af forslagets stk. 6, 5. pkt., at der ved bedømmelsen af en fysisk persons ejerbesiddelser medregnes direkte og indirekte indflydelse, som besiddes af den fysiske persons nærtstående i medfør af ligningslovens § 16 H, stk. 6 eller af en fond eller en trust, som er stiftet af en nærtstående m.v. eller af fonde eller truster stiftet af disse.

Af forslagets stk. 6, 6. pkt. fremgår det endvidere, at ejerbesiddelser i en trust, hvori den fysiske person har indskudt aktiver uden at være stifter, ligeledes medregnes til den fysiske persons ejerbesiddelser. Dette er med til at sikre, at reglerne ikke omgås ved at lade en stråmand stifte trusten med minimalt indskud.

Endelig fremgår det af forslagets stk. 6, 7. pkt., at såfremt moderselskabet agerer sammen med en fysisk person eller et selvstændigt skattesubjekt, for så vidt angår stemmerettigheder og kapitalejerskab i et andet selvstændigt skattesubjekt, skal moderselskabet anses som indehaver af alle de berørte stemmerettigheder eller hele den berørte kapital i det pågældende skattesubjekt. Denne regel svarer til den gældende bestemmelse om fælles indflydelse i SEL § 32, stk. 6, 3. pkt.⁴⁹

Til en vis grad minder de foreslåede regler om tilknyttede personer om den gældende bestemmelse i SEL § 32, stk. 6, 3. pkt., hvorefter stemmerettigheder, som indehaves af selskabsdeltagere, med hvem moderselskabet har en aftale om udøvelse af kontrol, medregnes. Det vil dog, efter de foreslåede regler, ikke længere være en betingelse, at der skal foreligge en aftale om kontrol mellem parterne. Derimod medregnes indflydelse til den tilknyttede person, uafhængigt af om der foreligger en aftale mellem parterne, og lige så snart den tilknyttede person er identificeret. I de tilfælde, hvor betingelserne for at være en tilknyttet person ikke anses for at være opfyldt, men moderselskabet

⁴⁸ L 89, bilag 1, høringsskema s. 54-55.

⁴⁹ Bemærkninger til L 89, s. 26-27.

agerer sammen med en fysisk person eller et selvstændigt skattesubjekt, for så vidt angår stemmerettigheder og kapitalandele, som f.eks. ved en aftale om udøvelse af kontrol, vil disse stemmerettigheder og kapitalandele stadigvæk blive omfattet af bestemmelsen i medfør af SEL § 32, stk. 6, 7. pkt.

Med de foreslåede regler vil det i fremtiden være uden betydning, hvilken form for indflydelse der er tale om ved afgørelsen af, om et selskab klassificeres som en tilknyttet person, da direkte eller indirekte indflydelse, i form af stemmerettigheder eller kapitalejerskab på 25 % eller mere, eller hvorfra moderselskabet har ret til at modtage 25 % eller mere af overskuddet, er omfattet, hvilket umiddelbart må anses for at omfatte alle de typer for indflydelse, en fysisk person eller et selvstændigt skattesubjekt kan opnå.

Såfremt der findes selskaber, som ikke selv har bestemmende indflydelse på datterselskabet, eller indgår i en koncern, som ikke har bestemmende indflydelse i datterselskabet, skal disse selskaber være opmærksomme på de foreslåede regler om tilknyttede personer og iagttage dem ved implementeringen. Det vurderes dog, at som følge af at de fleste moderselskaber i forvejen har bestemmende indflydelse i datterselskabet, vil udvidelsen af definitionen ikke have en større betydning for anvendelsesområdet efter implementeringen af de foreslåede regler.

5.2. Indkomstbetingelsen

Når kontrolbetingelsen er opfyldt, er det endvidere en forudsætning, at indkomstbetingelsen ligeledes er opfyldt, før et moderselskab skal medregne indkomst fra datterselskabet, jf. SEL § 32, stk. 1, nr. 1. Det fremgår af den nuværende gældende kontrolbetingelse, at datterselskabets CFC-indkomst skal udgøre mere end $\frac{1}{2}$ af datterselskabets samlede skattepligtige indkomst. L 89 foreslår, at den gældende indkomstbetingelse opretholdes, men at den justeres, således at betingelsen for CFC-beskatning fremover vil være, at datterselskabets CFC-indkomst udgør mere end $\frac{1}{3}$ af datterselskabets samlede skattepligtige indkomst. Som følge af at kravet til opfyldelse af indkomstbetingelsen sænkes fra $\frac{1}{2}$ til $\frac{1}{3}$, vil det alt andet lige medføre, at indkomstbetingelsen vil få et bredere anvendelsesområde, da datterselskaber omfattes af CFC-reglerne ved et lavere forhold mellem CFC-indkomst og den sammenlignelige skattepligtige indkomst.

Fra lovgivningsmagtens side har man valgt at skærpe indkomstbetingelsens tærskel for at bringe CFC-reglerne i overensstemmelse med minimumskravene i ATA-direktivet.⁵⁰ Denne hensigt anses for at være korrekt, da den foreslåede ændring til indkomstbetingelsen vil opfylde minimumskravet i ATA-direktivets artikel 7, nr. 3.

5.3. Aktivbetingelsen

Aktivbetingelsen i den gældende SEL § 32, stk. 1, nr. 2 foreslås i L 89 ophævet, hvorefter det ikke længere vil være en betingelse, at datterselskabets finansielle aktiver skal udgøre mere end 10 % af datterselskabets samlede aktiver. Ophævelsen af aktivbetingelsen skyldes, at den ikke kan opretholdes grundet minimumskravene i ATA-direktivet. Der findes ikke en direkte erstatning for aktivbetingelsen i L 89, hvorfor et selskab alene skal opfylde indkomst- og kontrolbetingelsen efter de foreslåede ændringer i L 89 for at blive omfattet af CFC-reglerne.

Formålet med aktivbetingelsen er, at man på forhånd har kunnet udelukke datterselskaber fra at være omfattet af CFC-reglerne, såfremt de i overvejende grad havde karakter af at være driftsselskaber.⁵¹ Dette vil medføre, at en del datterselskaber har kunnet undgå den administrative byrde at skulle udarbejde en egentlig sammenligningsopgørelse, fordi de var undtaget som følge af, at de ikke opfyldte aktivbetingelsen. Herudover følger det af aktivbetingelsen, at de benævnte driftsselskaber vil kunne undgå at blive omfattet af CFC-reglerne i de tilfælde, hvor datterselskabets driftsindtægter, f.eks. pga. en lavkonjunktur, er forholdsvis lave, men CFC-indkomsten er positiv.

Såfremt aktivbetingelsen bliver fjernet ved implementeringen af L 89, vil det alt andet lige medføre, at flere selskaber bliver omfattet af CFC-reglerne. Det vil endvidere medføre, at driftssel-

---

⁵⁰ Bemærkninger til L 89, s. 18.

⁵¹ Jf. afsnit 3.1.3.

skaber bliver pålagt den administrative byrde at skulle opgøre en sammenligningsindkomst. Datterselskaberne vil også, som følge af ophævelsen af aktivbetingelsen, blive udsat for den risiko, at de i de år, hvor de oplever lavkonjunktur i deres driftsindtægter samtidig med en positiv CFC-indkomst, vil blive omfattet af CFC-reglerne.

5.4. Definitionen af CFC-indkomst

Med L 89 foreslås det, at der sker en tekstnær implementering af ATA-direktivets definition af CFC-indkomst ved anvendelse af model A, jf. ATA-direktivets artikel 7, stk. 2, litra a, således at de danske CFC-regler er i overensstemmelse med minimumskravene i ATA-direktivet. Der er hermed sket en række ændringer i de gældende regler om opgørelse af CFC-indkomsten, som bl.a. har medført, at den gældende definition af CFC-indkomst er blevet tilføjet yderligere to nye indkomstkategorier, henholdsvis *anden indkomst fra immaterielle aktiver* og *indkomst fra faktureringselskaber*.⁵²

5.4.1. Immaterielle aktiver

Formålet med de foreslåede regler i L 89 er, at immaterielle aktiver og det dertilhørende afkast forbliver dér, hvor det immaterielle aktiv er udviklet. Da de danske CFC-regler imidlertid ikke skal udgøre en hindring for, at datterselskaber har forsknings- og udviklingsaktiviteter, er det foreslået i L 89, at indkomst fra immaterielle aktiver alene skal medregnes til CFC-indkomsten i det omfang, aktiverne enten er erhvervet fra et andet land end det land, hvor datterselskabet er skattemæssigt hjemmehørende, eller er oparbejdet ved aktiviteter udført af tilknyttede personer⁵³ i et andet land end det land, hvor datterselskabet er skattemæssigt hjemmehørende, jf. SEL § 32, stk. 5, nr. 3, 3. pkt. Modsætningsvist er indkomst fra tilkøbte immaterielle aktiver, der er udviklet i det land, hvor datterselskabet er skattemæssigt hjemmehørende, ikke underlagt CFC-beskatning. Dette vil medføre, at i tilfældet af at der sker en lokal omstrukturering, f.eks. ved en fusion mellem to selskaber i samme land, vil indkomsten fra de immaterielle aktiver ikke skulle medregnes til CFC-indkomsten. Omvendt vil en grænseoverskridende fusion medføre, at et immaterielt aktiv, som før fusionen ikke ansås for at være et CFC-aktiv, efter fusionen vil blive underlagt dansk CFC-beskatning.⁵⁴

Dette vurderes at være u hensigtsmæssigt, da dette ikke beskytter noget skattemæssigt hensyn i Danmark, men derimod nærmere skattebasen i det land, hvorfra der sker en flytning af immaterielle aktiver. Danfoss og Novo Nordisk har i denne forbindelse med Skatteudvalgets høring ligeledes præsenteret, at sådan en fusion mellem to søsterselskaber vil begrænse danske koncerners muligheder for at opnå koncernsynergier ved at foretage forretningsoptimeringer ved f.eks. flytning af produktion.⁵⁵

Såfremt det immaterielle aktiv er oparbejdet ved aktiviteter i et andet land end det land, hvori datterselskabet er skattemæssigt hjemmehørende, skal der sondres imellem, om aktiviteterne er udført af en tilknyttet person, jf. SEL § 32, stk. 6, eller af en uafhængig part. Dette betyder, at indkomst fra immaterielle aktiver, oparbejdet som led i kontraktforskning med tilknyttede personer i andre lande, skal medregnes til CFC-indkomsten. Foretagelse af kontraktforskning i andre lande kan være nødvendig for danske koncerner for at opnå adgang til de bedst egnede forskere, relevante samarbejdspartnere og udstyr, eller hvor det lokalt er et krav, at studier udføres, for at man senere kan opnå tilladelse til at markedsføre sine produkter på det relevante marked. Dette anses ligeledes for at være en u hensigtsmæssig ændring, da dette vil medføre, at danske koncerner, der udfører kontraktforskning i andre lande som led i driften uden hensyntagen til skatteplanlægning, vil blive underlagt dansk CFC-beskatning. Modsætningsvist indebærer den foreslåede ændring, at såfremt det immaterielle aktiv er oparbejdet ved aktiviteter udført af uafhængige parter, skal indkomsten fra det immaterielle aktiv ikke medregnes til CFC-indkomsten. Denne ændring vil potentielt kunne medføre, at danske

---

⁵² Bemærkninger til L 89, s. 10 og 21.

⁵³ Jf. afsnit 5.1.1.

⁵⁴ Bemærkninger til L 89, s. 24.

⁵⁵ L 48, bilag 14, præsentation 3 og 5.

koncerner fravælger at benytte sig af koncernintern kontraktforskning, selv om det måtte være forretningsmæssigt rationelt, da det vil udløse en strafbeskatning i forhold til at få udarbejdet kontraktforskning af en uafhængig part.⁵⁶

5.4.2. Anden indkomst fra immaterielle aktiver

Efter den gældende definition af CFC-indkomst fra immaterielle aktiver, jf. SEL § 32, stk. 5, nr. 6, skal betalinger af enhver art, der modtages som vederlag for anvendelsen af eller retten til at anvende immaterielle aktiver (dvs. royalties m.v.) samt fortjeneste og tab ved afståelse af immaterielle aktiver, medregnes. Efter ATA-direktivet skal der til CFC-indkomsten medregnes royalties og ”anden indkomst” fra immaterielle aktiver. For at bringe den danske CFC-lovgivning i overensstemmelse med ordlyden i ATA-direktivet foreslås det i L 89, at bestemmelsen om, hvilke indtægter og udgifter der medregnes til CFC-indkomsten, ændres i overensstemmelse hermed.⁵⁷

Den foreslåede udvidelse af definitionen af CFC-indkomst i form af indkomst fra immaterielle aktiver skal ses i lyset af, at indehavere af immaterielle aktiver, som påpeget i OECD-rapporten om det 3. handlingspunkt i BEPS-projektet, kan oppebære et afkast heraf på flere forskellige måder, og at afkastet således ikke altid vil fremstå som et særskilt vederlag (en royalty) for anvendelsen af, eller retten til at anvende, de immaterielle aktiver. Det fremhæves bl.a. i det 3. handlingspunkt i BEPS-projektet, at royaltyafkastet kan være indlejret i salgssindkomsten, hvorefter royaltyafkastet ikke vil blive medregnet til CFC-indkomsten, hvis der alene anvendes en tilgang baseret på den juridiske kvalifikation af indkomsten.⁵⁸ Anden indkomst fra immaterielle aktiver skal hermed ses som den merværdi, der skabes ved en given vare eller tjenesteydelse på baggrund af datterselskabets immaterielle aktiver, uden at der beregnes et særskilt vederlag herfor, såsom patent, varemærke, videnskabeligt arbejde etc.⁵⁹ Som et eksempel på anden indkomst fra immaterielle aktiver kan nævnes, at en sælger af halvfabrikata, der giver køberen mulighed for at udnytte sælgerens immaterielle rettigheder til fremstilling af færdige produkter, kan indregne sit vederlag for denne brugsret i salgsprisen for de solgte halvfabrikata fremfor at kræve en særskilt royaltybetaling.⁶⁰ Denne udvidelse af definitionen af CFC-indkomsten skal derfor være med til at medføre, at der i højere grad sikres mod, at multinationale koncerner ikke kan undgå CFC-beskatning blot ved at indregne et gebyr i serviceindtægten for anvendelse af immaterielle aktiver.

Når der sker en medregning af anden indkomst fra immaterielle aktiver i CFC-indkomsten, kan det blive nødvendigt at udskille denne anden indkomst fra immaterielle aktiver fra en samlet salgssindkomst. Ifølge lovbemærkningerne til L 89 skal denne udskillelse ske på baggrund af en vurdering – baseret på almindelige armslængdeprincipper – af den indkomst, som salgsselskabet ville have haft i en situation, hvor salgsselskabet skulle varetage de samme funktioner, besidde de samme aktiver og påtage sig de samme risici, men hvor selskabet ikke selv ejede det immaterielle aktiv. Dette vil derfor medføre, at den del af indkomsten, der kan henføres til det immaterielle aktiv, i visse forretningsmodeller vil svare til den royaltybetaling, som salgsselskabet ville have betalt under en licensaftale med et andet selskab, som ejer det immaterielle aktiv. Det anføres af Skatteministeriet i bemærkningerne til lovforslaget, at almindelige anerkendte armslængdeprincipper, som kendes fra transfer pricing-området, tilsvarende vil kunne anvendes til at opgøre, hvilken del af datterselskabets samlede indkomst der skal anses for anden indkomst fra immaterielle aktiver.⁶¹

Den omstændighed, at der vil ske en udvidelse af CFC-indkomstbegrebet til at omfatte anden indkomst fra immaterielle aktiver, har givet anledning til fortolkningstvivl for diverse erhvervsorga-

⁵⁶ L 89, bilag 1, høringsskema s. 81-84.

⁵⁷ Bemærkninger til L 89, s. 10-11.

⁵⁸ OECD/G20, *Base Erosion and Profit Shifting Project, Designing Effective Controlled Foreign Company Rules Action 3: 2015 Final Report*, OECD Publishing, 2015, s. 45.

⁵⁹ Bemærkninger til L 89, s. 23.

⁶⁰ Bemærkninger til L 89, s. 11.

⁶¹ Bemærkninger til L 89, s. 24.

nisationer og flere danske koncerner. Dette skyldes især, at der ikke findes praksis eller klare anvisninger i hverken lovforslaget, BEPS eller ATA-direktivet i forhold til, hvorledes anden indkomst fra immaterielle aktiver skal beregnes og opgøres. I denne forbindelse bemærker Danfoss følgende: ”... at anden indkomst fra immaterielle aktiver i de fleste tilfælde ikke kan identificeres med en sådan klarhed, at det er egnet til at danne grundlag for skatteansættelsen for almindelige skatteydere, ligesom der ikke eksisterer transfer pricing-principper, der kan danne grundlag for entydige og præcise opgørelser. Skatteansættelsen vil i alt overvejende grad blive skønsmæssig og dermed skabe en væsentlig usikkerhed”.⁶²

Det vurderes, at den omstændighed, at det ved ethvert varesalg konkret skal afgøres, om en del af salgsprisen skal henføres til anden indkomst fra immaterielle aktiver, vil pålægge danske virksomheder betydelige administrative byrder og stille almindelige driftsselskaber dårligere konkurrencemæssigt i forhold til deres udenlandske konkurrenter. I denne forbindelse påpeger flere danske koncerner og erhvervsorganisationer, herunder Ørsted, at sådanne øgede administrative byrder for almindelige driftsselskaber i alt væsentlighed vil kunne blive afhjulpet ved implementeringen af ATA-direktivets substansundtagelse.^{63 64} Endvidere anses det for dybt problematisk for retssikkerheden, at lovgivningsmagten ikke i tilstrækkelig grad præciserer forståelsen af lovgivningen og påvirkningen af denne på dansk ret.

5.4.3. Faktureringselskaber

Med L 89 foreslås det, at indkomst fra faktureringselskaber fremover skal indgå i CFC-indkomsten. Det er dog en betingelse, at faktureringselskabet opnår indkomst fra varer og tjenesteydelser, der købes fra og sælges til tilknyttede personer, og at faktureringselskabets aktiviteter bidrager med ingen eller ringe økonomisk værdi.⁶⁵ Denne foreslåede bestemmelse anses for at være i overensstemmelse med minimumsimplementeringskravet i ATA-direktivets artikel 7, stk. 2, litra a, pkt. 6, da man har valgt en tekstnær implementering. Den foreslåede bestemmelse omfatter dermed ikke faktureringselskaber, som bidrager med reel økonomisk værdi i koncernens værdikæde. Det er dog ikke nærmere defineret i lovforslaget, hvad der skal forstås ved et faktureringselskab. Skatteministeriet har dog i forbindelse med et høringssvar til FSR udtalt, at et selskab skal anses som et faktureringselskab, såfremt det udelukkende fungerer som et gennemfaktureringselskab. Skatteministeriet konkretiserer endvidere, at bestemmelsen ikke finder anvendelse, hvis selskaberne – ved siden af de meget begrænsede funktioner, der kendetegner koncerninterne faktureringselskaber – har særlige funktioner, der har en reel økonomisk værdi i koncernens værdikæde, hvilket f.eks. vil være tilfældet, hvis selskaberne også afsætter varer eller tjenesteydelser til ikke tilknyttede personer. Det har dog ikke været muligt for Skatteministeriet abstrakt at definere, f.eks. ved angivelse af præcise satser for værditilvæksten, hvornår et faktureringselskab tilføjer ”ingen” eller ”ringe økonomisk værdi”, men i stedet skal bestemmelsens formål, ifølge Skatteministeriet, tages i betragtning ved vurderingen af, om kriteriet er opfyldt.⁶⁶ I denne forbindelse har flere danske koncerner og erhvervsorganisationer over for Skatteministeriet udtrykt deres frustration vedrørende fortolkningen af, hvornår et faktureringselskab bidrager med en reel økonomisk værditilvækst til den givne vare eller tjenesteydelse, da den elasticitet, der forekommer i bestemmelsen, vurderes at afføde en del usikkerhed omkring bestemmelsens retsvirkning.⁶⁷

Undtagelsen for, at indkomst fra faktureringselskaber skal indgå i CFC-indkomsten som følge af, at faktureringselskabet bidrager med en reel økonomisk værdi i koncernens værdikæde, vurderes at harmonere med substansundtagelsen,⁶⁸ som netop vil være med til at afhjælpe fortolkningstvivlen og den øgede administrationsbyrde ved implementeringen af de foreslåede regler. Alt andet lige vil

⁶² L 89, bilag 1, høringsskema, s. 6-10.

⁶³ L 89, bilag 1, høringsskema s. 101.

⁶⁴ Jf. afsnit 5.8.

⁶⁵ Bemærkninger til L 89, s. 25.

⁶⁶ L 28, bilag 1, høringsskema s. 86-88.

⁶⁷ L 28, bilag 1, høringsskema.

⁶⁸ Jf. afsnit 5.8.

implementeringen af den foreslåede regel om, at indkomst fra faktureringselskaber skal medregnes i CFC-indkomsten, medføre, at der sker en udvidelse af anvendelsesområdet, og dermed vil flere danske koncerner blive omfattet af dansk CFC-beskatning.

5.5. Muligheden for alene at medregne datterselskabets CFC-indkomst

Det fremgår af afsnit 3.2., at såfremt de materielle betingelser for CFC-beskatning er opfyldt, skal moderselskabet medregne hele CFC-selskabets samlede indkomst til moderselskabets skattepligtige indkomst, forudsat at indkomsten i CFC-selskabet er positiv. L 89 foreslår en ændring hertil, da moderselskabet, i medfør af SEL § 32, stk. 15, kan vælge alene at medregne datterselskabets CFC-indkomst til moderselskabets skattepligtige indkomst efter stk. 7. Datterselskabets fremførte og overførte underskud skal i givet fald så alene medregnes forholdsmæssigt svarende til den andel, som datterselskabets CFC-indkomst udgør af datterselskabets samlede indkomst i det pågældende år. Den andel af datterselskabets CFC-indkomst, som skal medregnes, vil dog efter den foreslåede bestemmelse ikke kunne overstige moderselskabets andel af datterselskabets samlede skattepligtige indkomst. Dette medfører, at i tilfældet af at et datterselskab har en positiv CFC-indkomst, mens den øvrige indkomst, der indgår i datterselskabets samlede skattepligtige indkomst, er negativ, vil moderselskabet højst skulle medregne dets andel af datterselskabets samlede skattepligtige indkomst.

Valget om alene at medregne datterselskabets CFC-indkomst skal være truffet senest i forbindelse med afgivelse af oplysninger til told- og skatteforvaltningen efter SKL § 2 for det første indkomstår, hvor moderselskabet skal medregne datterselskabets indkomst, jf. SEL § 32, stk. 16, 1. pkt. Valget om medregning af enten datterselskabets samlede indkomst eller alene CFC-indkomsten er bindende i fem indkomstår. Dette valg vil endvidere være gældende for alle moderselskabets datterselskaber. Bevæggrunden for bindingsperioden og det bindende valg for samtlige datterselskaber er at hindre spekulation i valget fra år til år og fra selskab til selskab. I det tilfælde at moderselskabet ikke aktivt har foretaget et valg eller ikke har afgivet det rettidigt, vil der skulle ske medregning efter hovedreglen i stk. 7, hvilket er datterselskabets samlede indkomst. Ved udløbet af den 5-årige bindingsperiode skal moderselskabet på ny foretage et aktivt valg om, hvorvidt der alene skal ske medregning af CFC-indkomsten. Såfremt moderselskabet ændrer medregningsmetode, vil et datterselskabs underskud fra tidligere indkomstår ikke kunne fremføres efter CFC-reglerne. Dette vil derfor indebære, at retten til fremførelse af tidligere års underskud i CFC-selskabet herefter fortabes. Denne begrænsning vurderes at være nødvendig for at undgå, at underskud i andre aktiviteter vil kunne fremføres til fradrag i datterselskabets CFC-indkomst.⁶⁹

Sammenfattende vurderes det, at indførelsen af den foreslåede bestemmelse om, at et moderselskab kan vælge alene at medregne et datterselskabs CFC-indkomst i stedet for dets samlede indkomst til moderselskabets skattepligtige indkomst, udgør en lempelse i forhold til de gældende CFC-regler. Denne lempelse anses endvidere for at være i bedre overensstemmelse med formålet med CFC-reglerne, da det herefter alene vil være mobile indkomster, der bliver underlagt CFC-beskatning.

5.6. Opkøbsreglen

L 89 foreslår en såkaldt ”opkøbsregel”, hvilket indbefatter, at afkast fra immaterielle aktiver, der ejes af et selskab, som det danske moderselskab erhverver fra en uafhængig sælger (en ikke-tilknyttet person),⁷⁰ ikke skal beskattes som CFC-indkomst, jf. SEL § 32, stk. 17. Den foreslåede opkøbsregel skal bidrage til, at danske koncerner, i relation til muligheden for at foretage udenlandske opkøb, ikke vil være stillet dårligere end udenlandske konkurrenter, der er hjemmehørende i lande, hvis CFC-regler er lempeligere end de danske. Det er dog imidlertid en betingelse, at det opkøbte selskabs samlede CFC-aktiver på opkøbstidspunktet ikke udgjorde mere end 50 % af datterselskabets samlede aktiver, jf. SEL § 32, stk. 18. Denne betingelse har til formål at hindre, at danske selskaber kan opkøbe selskaber, der er skattemæssigt hjemmehørende i lande med lav beskatning, og som hovedsageligt

⁶⁹ Bemærkninger til L 89, s. 33-34.

⁷⁰ Jf. afsnit 5.1.1.

ejer CFC-aktiver, som er blevet placeret i det pågældende land af skattemæssige årsager, og herefter oppebære de fremtidige afkast fra disse aktiver til lav beskatning.⁷¹

Eftersom det fremgår af SEL § 32, stk. 18, 4. pkt., at opgørelsen efter bestemmelsens 1. pkt. skal foretages på baggrund af de regnskabsmæssige værdier, samtidig med at immaterielle aktiver skal medregnes til handelsværdien, vurderes det, at opkøbsreglen ikke vil finde anvendelse i en lang række tilfælde, da grænsen på 50 % umiddelbart vil blive passeret forholdsvis let. Dette vil gøre sig særligt gældende ved opkøb af teknologitunge virksomheder, da Danfoss har bemærket, at de immaterielle aktiver her ofte vil udgøre 90 % af virksomhedens samlede aktiver.⁷² Denne vurdering bliver endvidere understøttet af Novo Nordisk, der bemærker, at efter deres opfattelse vil opkøbsreglen herefter indebære en lempelse, som ikke er reel, og danske virksomheder vil dermed blive udsat for en væsentlig konkurrenceforvridning i forbindelse med opkøb af udenlandske virksomheder.⁷³

Et væsentligt problem med opkøbsreglen er, at det, efter SEL § 32, stk. 5, nr. 3, vil være svært for køberselskabet at foretage vurderingen af, hvorvidt det opkøbte selskabs immaterielle aktiver har flyttet beskatningssted enten ved overdragelse fra andre lande eller ved udviklingsaktiviteter fra tilknyttede personer i andre lande. Dette skyldes især, at det i en opkøbssituation kan være en udfordring for køberselskabet at få adgang til dokumentation med henblik på at foretage denne vurdering.⁷⁴

5.7. Udeladelsen af lavskattebetingelsen

OECD anbefaler i BEPS-rapporten, at der implementeres en lavskattebetingelse, som fritager datterselskaber fra CFC-beskatning, såfremt de er underlagt en effektiv skattesats, der er tilstrækkelig identisk med skattesatsen i moderselskabets jurisdiktion.⁷⁵ Til støtte for denne anbefaling tilkendegiver OECD i BEPS-rapporten, at CFC-reglerne alene bør finde anvendelse på koncerner, der drager fordel af lave udenlandske skatter og derfor udgør den største trussel mod skatteundgåelse. Der bliver endvidere, til støtte for en lavskattebetingelse, anført, at man med indførelse af sådan en betingelse dermed alt andet lige vil reducere den samlede administrative byrde, og at det ligeledes vil være med til at skabe bedre forudsigelighed for skatteyderen.⁷⁶ Overordnet bygger OECD's anbefalinger på, at koncerner ikke skal pålægges unødvendige administrative byrder som følge af, at de har valgt at operere i andre lande på grund af forretningsmæssige hensyn og ikke på grund af skatteundgåelse. Såfremt en koncern vil blive pålagt unødvendige administrative byrder, vil det medføre, at de bliver stillet dårligere i den internationale konkurrence. Dette har næppe været hensigten i forbindelse med udarbejdelsen af ATA-direktivet, hvorfor der er inkorporeret en lavskattebetingelse i ATA-direktivets artikel 7, stk. 1, litra b, som er i overensstemmelse med OECD's anbefalinger i BEPS-rapporten.

Den danske regering har dog i forbindelse med L 89 udeladt en lavskattebetingelse og dermed fremsat et lovforslag, der overimplementerer minimumskravene i ATA-direktivet. Dette medfører, at anvendelsesområdet for CFC-beskatning er udvidet til at omfatte alle datterselskaber uagtet beskatningsniveauet. Til dette har diverse erhvervsorganisationer og flere danske koncerner givet udtryk for deres kritik, da de anser undtagelserne til CFC-beskatning i ATA-direktivet, substansundtagelsen og lavskattebetingelsen, for at være helt grundlæggende forudsætninger for, at CFC-reglerne ikke får et uforholdsmæssigt bredt anvendelsesområde, men fortsat alene har karakter af værnsregler mod skatteundgåelse. Den danske regering anfører, at grunden til, at man har valgt ikke at indføre en lavskattebetingelse i dansk ret, er, at den danske model for CFC-beskatning forudsætter, at der ikke sker en forskelsbehandling mellem nationale og udenlandske selskaber.⁷⁷ Som følge af at ATA-direktivet er et minimumsdirektiv, er det muligt for den danske regering at overimplementere ATA-direktivet. Den danske regering har derfor valgt at bibeholde den danske særregel i CFC-lovgivningen, hvor anvendelsesområdet for CFC-reglerne er udvidet til potentielt at kunne omfatte alle datterselskaber,

⁷¹ Bemærkninger til L 89, s. 12.

⁷² L 48, bilag 14, præsentation 3.

⁷³ L 89, bilag 1, høringsskema, s. 78.

⁷⁴ L 48, bilag 14, præsentation 3.

⁷⁵ *Designing Effective Controlled Foreign Company Rules Action 3*, 2015, s. 33.

⁷⁶ *Designing Effective Controlled Foreign Company Rules Action 3*, 2015, s. 36-37.

⁷⁷ L 89, bilag 1, høringsskema.

uanset hvor de er hjemmehørende, jf. SEL § 32, stk. 1. Denne udvidelse af anvendelsesområdet blev introduceret i dansk lovgivning i forbindelse med vedtagelsen af L 213, samtidig med at den hidtil gældende lavskattebetingelse blev ophævet med henblik på at undgå forskelsbehandling af danske moderselskabers udenlandske og indenlandske datterselskaber og dermed efterleve den grundlæggende EU-ret. Baggrunden herfor var EU-domstolens afgørelse i sag C-196/04 *Cadbury Schweppes*, hvorved domstolen fastslog, at de britiske CFC-regler ikke var i overensstemmelse med reglerne om den fri etableringsret, medmindre CFC-beskatningen kun angik rent kunstige arrangementer, der havde til formål at undgå den normalt skyldige skat.⁷⁸ Dommen betød, at det ikke længere var muligt at opretholde de hidtil gældende danske CFC-regler. Af denne årsag samt for i øvrigt at sikre, at CFC-reglerne fremover udgjorde et effektivt værn mod udflytning af kapital til lavskattelande, blev en række væsentlige ændringer af CFC-reglerne vedtaget.⁷⁹

Formålet med CFC-lovgivningen er, som tidligere nævnt, at de enkelte lande under visse betingelser kan hindre, at der sker en udhuling af dets skattebase som følge af, at mobile indkomster vilkårligt flyttes til lavskattelande. Udeladelsen af lavskattebetingelsen vurderes derfor at være i strid med formålet med CFC-reglerne, da det har formodningen imod sig, at såfremt en dansk koncern oppebærer indkomst i lande med en beskatningsprocent lig den danske – eller marginalt højere eller lavere – så oppebæres sådan en indkomst af skattemæssige årsager. Årsagen må i stedet findes i, at koncernen på det pågældende marked har identificeret en attraktiv kommerciel mulighed.⁸⁰

Som konsekvens af at der ikke fremgår en lavskattebetingelse af L 89, vil det alt andet lige medføre, at anvendelsesområdet for CFC-beskatning vil være udvidet betydeligt i forhold til andre lande, da datterselskaber vil blive omfattet af dansk CFC-beskatning, uanset hvilken jurisdiktion det er beliggende i. Dette vil medføre en signifikant forøgelse af de administrative omkostninger, som danske koncerner er nødsaget til at afholde i forbindelse med udarbejdelse af indkomstopgørelser for deres udenlandske kontrollerede selskaber. I tilfælde af at den danske lovgivningsmagt vælger at indføre en lavskattebetingelse, vil det for danske koncerner derimod medføre, at de på en objektiv og forudsigelig måde på forhånd kan vurdere og konkludere, hvorvidt de pågældende datterselskaber er omfattet af CFC-reglerne. I denne forbindelse anbefaler OECD bl.a. oprettelsen af sorte lister over lavskattelande, som vil være med til at forenkle processen.⁸¹

Det er dog vigtigt at bemærke, at Danmark ikke kan indføre en lavskattebetingelse uden indførelsen af en substansundtagelse, da en lav skatteprocent alene ikke anses for at være et tvingende alment hensyn, der kan begrunde en hindring af den fri etableringsret i TEUF.⁸²

5.8. Udeladelsen af substansundtagelsen

ATA-direktivet indeholder, udover lavskattebetingelsen, ligeledes den såkaldte substansundtagelse, som tilsammen udgør ATA-direktivets undtagelsesbestemmelser. Substansundtagelsen fremgår af ATA-direktivets artikel 7, stk. 2, litra a, andensidste afsnit, som fastslår, at model A ikke finder anvendelse, når det såkaldte CFC-selskab viderefører en væsentlig økonomisk aktivitet, der understøttes af personale, udstyr, aktiver og lokaler, som det fremgår af de relevante faktiske forhold og omstændigheder.⁸³ I bemærkning 12 i præambelen til ATA-direktivet fremgår det, at indkomstkategorierne i model A bør kombineres med en substansundtagelse af hensyn til de grundlæggende frihedsrettigheder.⁸⁴ Substansundtagelsen i ATA-direktivet formodes at være en direkte konsekvens af den afsagte EU-dom i sag C-196/04 *Cadbury Schweppes*, som angik dagældende britiske CFC-regler.^{85 86}

⁷⁸ Jf. afsnit 6.1.

⁷⁹ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 73.

⁸⁰ L 89, bilag 1, høringsskema s. 91-92.

⁸¹ *Designing Effective Controlled Foreign Company Rules Action 3*, 2015, s. 36.

⁸² Jf. afsnit 6.2.2.

⁸³ Jf. afsnit 4.1.1.

⁸⁴ ATAD, præambel 12.

⁸⁵ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 108-109.

⁸⁶ Jf. afsnit 6.1.

Den danske regering har ved implementeringen af ATA-direktivet valgt at foretage en overimplementering af minimumsdirektivet ved at udelade en substansundtagelse i L 89. Skatteministeriet begrundet fraværet af en substansundtagelse i L 89 med en antagelse om, at en indførelse af en substansundtagelse – som nævnt i ATA-direktivet – vil medføre en væsentlig svækkelse af de eksisterende danske CFC-regler samt vil åbne op for, at indkomst fra bl.a. immaterielle aktiver og knowhow produceret i Danmark vil kunne føres ud af landet, uden at indkomsterne fra disse aktiver underlægges dansk beskatning, og dette dermed potentielt vil kunne underminere en væsentlig del af den danske selskabsskattebase, som vurderes at indebære et markant mindre skatteprovenu, der kan udgøre et milliardbeløb. Skatteministeriet uddyber endvidere, at grunden til, at man anser indførelsen af en substansundtagelse for at kunne true det danske selskabsprovenu, er, at praksis fra EU-domstolen – ifølge Skatteministeriet – viser, at der stilles meget lempelige krav til opfyldelsen af en substansundtagelse.⁸⁷ Det fremgår af præmisserne i *Cadbury Schweppes*, at alene fiktive etableringer, herunder skærmselskaber og postkasseselskaber, vil kunne klassificeres som et rent kunstigt arrangement.⁸⁸ Til efterprøvelse af hvorvidt et selskab anses for at være en fiktiv etablering, anfører EU-domstolen, at der bl.a. kan lægges vægt på graden af CFC-selskabets fysiske eksistens med hensyn til lokaler, personale og udstyr.⁸⁹ Dette medfører, at såfremt der udøves økonomisk virksomhed i datterselskabet, i form af f.eks. produktionsvirksomhed, salgsvirksomhed eller levering af tjenesteydelser, som involverer brugen af lokaler, personale og udstyr, kan datterselskabet ikke anses for at være et rent kunstigt arrangement.⁹⁰ I forbindelse med vedtagelsen af L 213 tillagde Skatteministeriet en lignende begrundelse, for udeladelsen af en substansundtagelse, betydning, idet man anså det for problematisk, at EU-domstolen i *Cadbury Schweppes* ikke angav nogen skarp afgrænsning af, hvad der skal forstås ved begrebet rent kunstige arrangementer.⁹¹ Dette synspunkt kan tiltrædes, da der på nuværende tidspunkt ikke foreligger nogen generelle retningslinjer for, hvornår et datterselskab udgør et rent fiktivt arrangement, men det derimod afhænger af, at der bliver foretaget en konkret vurdering af den pågældende situation, hvilket ligeledes er understøttet af retspraksis fra EU-domstolen.⁹²

Den foreslåede substansundtagelse i ATA-direktivets artikel 7, stk. 2, litra a, andensidste afsnit indeholder dog en anden ordlyd end, hvad der fremgår af præmisserne i *Cadbury Schweppes*. Begrebet *rent kunstige arrangementer* fremgår ikke af ATA-direktivets substansundtagelse, men derimod fremgår følgende ordlyd af bestemmelsen (min fremhævning):

”Dette litra finder ikke anvendelse, når det kontrollerede udenlandske selskab viderefører en væsentlig økonomisk aktivitet, der understøttes af personale, udstyr, aktiver og lokaler, som det fremgår af de relevante faktiske forhold og omstændigheder.”

Denne ordlyd i substansundtagelsen vurderes at udvide anvendelsesområdet for CFC-beskatning, da betingelsen om, at udenlandske kontrollerede selskaber skal videreføre en væsentlig økonomisk aktivitet, anses for at være et strengere krav at opfylde end kravet om rent kunstige arrangementer. Denne nye begrebsforståelse i ATA-direktivet synes derfor at medføre, at visse selskaber, som tidligere har været undtaget for CFC-beskatning som følge af præmisserne i *Cadbury Schweppes*, fremadrettet ikke længere vil opfylde kravet om substans, da de ikke viderefører en væsentlig økonomisk aktivitet. Denne indsnævring i anvendelsesområdet af substansundtagelsen synes derfor at imødekomme Skatteministeriets bekymring om, at praksis fra EU-domstolen viser, at der stilles meget lempelige krav til opfyldelsen af en substansundtagelse. Den økonomiske aktivitet skal dog stadigvæk vurderes efter de samme kriterier som i *Cadbury Schweppes*, hvilket er, om selskabet understøttes af personale, udstyr, aktiver og lokaler. Ultimativt vil substansundtagelsen i ATA-direktivet afhænge af

⁸⁷ L 89, bilag 1, høringsskema s. 14-17.

⁸⁸ Jf. dommens præmis 68.

⁸⁹ Jf. dommens præmis 67.

⁹⁰ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 447.

⁹¹ L 213, bilag 1, høringsskema.

⁹² Jf. de forenede sager C-504/16 og C-613/16, *Deister Holding AG* og *Juhler Holding A/S*.

EU-domstolens fortolkning af denne bestemmelse og ligeledes af, om EU-domstolen har ændret synspunkt, siden den afsagde dom i *Cadbury Schweppes* vedrørende proportionale foranstaltninger i kampen mod skatteundgåelse.⁹³

Grundet at der både før og efter ATA-direktivet hersker en del fortolkningstvivil af, hvornår et selskab vurderes at have substans, medgives det, at det næppe vil være en særlig attraktiv løsning, at danske moderselskaber og skattemyndigheder skal bruge mange ressourcer på at fortolke et svært tilgængeligt EU-retligt misbrugsbegreb i forbindelse med indførelsen af en EU-undtagelse for datterselskaber, som svarer til en økonomisk realitet.⁹⁴ Det Europæiske Råd har dog fremsat en række retningslinjer, hvoraf der fremgår en ikke udtømmende liste over indikatorer, der påpeger, at overskud kan være blevet omdirigeret til et CFC-selskab.⁹⁵ Disse indikatorer kan Skatteforvaltningen med rette inddrage i deres vurdering, såfremt en substansundtagelse bliver implementeret i dansk ret. Som indikatorer nævnes det bl.a., at det skal vurderes, om etableringen af datterselskabet grundlæggende svarer til en reel etablering, hvorfra der udøves faktisk virksomhed, og der er tilstrækkeligt mange gyldige økonomiske eller forretningsmæssige begrundelser for fordelingen af overskuddet.

Det vurderes derfor, på baggrund af ovenstående, at EU, i forbindelsen med udstedelsen af deres mere generelle retningslinjer, har nedbragt fortolkningstvivilen, hvilket vil have en positiv indvirkning på Skatteforvaltningens fortolkning af, hvornår der foreligger et datterselskab med substans, såfremt en substansundtagelse implementeres.

Sammenfattende er det forfatteren af denne afhandlings vurdering, at som følge af at aktivbetingelsen, der forefindes i den gældende danske CFC-lovgivning, bliver afskaffet, samtidig med at der ikke sker en indførelse af en substansundtagelse ved implementeringen af L 89, vil det alt andet lige medføre, at anvendelsesområdet for dansk CFC-beskatning bliver udvidet til også at omfatte almindelige udenlandske driftsselskaber.

Kapitel 6 – CFC-reglerne og EU-retten

Siden indførelsen af de danske CFC-regler i 1995 er der foretaget adskillige ændringer og tillæg hertil. I 2007 blev der med vedtagelsen af lovforslag L 213 (2006/07) foretaget omfattende ændringer af de danske CFC-regler som følge af EU-domstolens afgørelse i sag C-196/04 *Cadbury Schweppes*, hvor de britiske CFC-regler blev dømt. Det vedtagne lovforslag medførte, at anvendelsesområdet for de danske CFC-regler blev udvidet, således at alle datterselskaber, uanset om der er tale om danske eller udenlandske datterselskaber, nu var omfattet af de danske CFC-regler. Lovgivningsmagten valgte dermed at udvide anvendelsesområdet for de danske CFC-regler, således at de efter deres overbevisning ikke udgjorde en EU-stridig forskelsbehandling. Den daværende regerings fortolkning af de danske CFC-reglers forenelighed med EU-retten har efterfølgende mødt stærk modstand fra det danske erhvervsliv, hvilket herefter har ledt til megen diskussion i den skatteretlige litteratur.⁹⁶

Der findes flere gode grunde til at tage stilling til, hvorvidt de danske CFC-regler i L 89 er i forenelighed med EU-retten. Dette skyldes især, at der i øjeblikket ved implementeringen af ATA-direktivet sker en udvidelse af CFC-indkomstbegrebet til også at omfatte anden indkomst fra immaterielle aktiver, samtidig med at der ikke indføres en substansundtagelse i overensstemmelse med ATA-direktivet, hvilket forventes at have store konsekvenser for det danske erhvervsliv.⁹⁷ Endvidere foreligger der endnu ikke nogen domspraksis, der endegyldigt har taget stilling til spørgsmålet, da

---

⁹³ Jf. afsnit 6.1.

⁹⁴ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 510-511.

⁹⁵ Det Europæiske Råd, resolution 2010/C 156/1.

⁹⁶ L 48, svar på spm. 38, s. 4-6 og Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 21-22.

⁹⁷ Jf. kapitel 5.

dansk retspraksis ikke har bidraget voldsomt meget til spørgsmålets afklaring, bl.a. fordi afgørelsernes begrundelse helt overvejende blot består i en henvisning til det synspunkt, lovgiver allerede har givet udtryk for i lovbemærkningerne.^{98 99}

6.1. Sag C-196/04 Cadbury Schweppes

Udgangspunktet er, at det står skatteydere frit for at drage fordel af mere fordelagtige skatteregler i en anden medlemsstat ved eksempelvis at placere aktiviteter dér. Det forhold, at skattesatsen er lavere i den anden medlemsstat, giver således ikke umiddelbart den første medlemsstat ret til at indføre foranstaltninger af diskriminerende karakter.¹⁰⁰ Dette blev i overensstemmelse hermed fastslået i *Cadbury Schweppes*, hvor domstolen konstaterede, at den omstændighed, at Cadbury Schweppes havde valgt at oprette et datterselskab i Irland med det erklærede formål at drage fordel af den fordelagtige skatteordning dér, ikke i sig selv udgjorde misbrug. Med henvisning til sagerne C-212/97 *Centros* og C-167/01 *Inspire Art* på selskabsrettens område anførte domstolen, at dette ikke var til hinder for, at Cadbury Schweppes kunne påberåbe sig bestemmelsen om den fri etableringsret.¹⁰¹ Den fri etableringsret, som fremgår af artikel 49 og 54 i TEUF, indbefatter et forbud mod diskrimination, hvilket vil sige et forbud mod forskelsbehandling og et restriktionsforbud, hvilket vil sige et forbud mod nationale foranstaltninger, der kan hæmme udøvelsen af de ved traktaten sikrede grundlæggende friheder eller gøre udøvelsen heraf mindre tiltrækkende.¹⁰² Domstolen konkluderede i *Cadbury Schweppes*, at det var ubestridt, at CFC-lovgivningen indebar en forskellig behandling af hjemmehørende selskaber afhængigt af beskatningsniveauet for det selskab, hvori de ejede en andel, og at denne forskelsbehandling skabte en skattemæssig ulempe for det hjemmehørende selskab, som var omfattet af CFC-lovgivningen. Domstolen fastlog dermed, at sammenligningen i forhold til sambeskatningssituationer skal ske på selskabsniveau og ikke på koncernniveau. Dette indebærer, at sammenligningen fokuserer på, hvad de enkelte selskaber i koncernen har betalt, og ikke på, hvad koncernen samlet set har betalt.¹⁰³

Dette udgangspunkt bliver dog modificeret i tilfældet, at restriktionen kan begrundes i *tvungende almene hensyn*. Såfremt der foreligger et sådant hensyn, kræves det desuden, at hindringen er egnet til at sikre gennemførelsen af de pågældende mål og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå det.¹⁰⁴ I denne forbindelse bemærkede domstolen, at hensynet til at undgå et tab af skatteindtægter ikke hører til de traktatfæstede hensyn, der er anført i artikel 52 TEUF (hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed), og heller ikke kan anses for at være et af de tvungende almene hensyn, som kan begrunde en restriktion for en ved traktaten indført frihed.¹⁰⁵ Derimod fremhævede domstolen, at en national foranstaltning, der begrænser etableringsfriheden, kan være begrundet, når den specifikt sigter på rent kunstige arrangementer, hvis formål er at omgå den pågældende medlemsstats lovgivning.¹⁰⁶ Ved vurderingen heraf skal der særligt tages hensyn til, at formålet med etableringsfriheden er at kunne deltage i det økonomiske liv i en anden medlemsstat end sin egen

---

⁹⁸ Jf. SKM2008.450.SR, hvor begrundelsen bestod blot i en henvisning til lovbemærkningerne om, at CFC-reglerne ikke længere indebærer forskelsbehandling, da indkomst i både danske og udenlandske datterselskaber kan undergives CFC-beskatning. Landsskatteretten har efterfølgende stadfæstet Skatterådets afgørelse.

⁹⁹ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 427-428.

¹⁰⁰ Jf. f.eks. sag C-9/02 *Lasteyrie du Saillant*, præmis 50 og C-196/04 *Cadbury Schweppes*, præmis 46.

¹⁰¹ Jf. dommens præmisser 36-38.

¹⁰² Karsten Engsig Sørensen mfl., *EU Retten*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 6. udgave, 2014, s. 547-548.

¹⁰³ Jf. dommens præmisser 43-45, Poul Erik Lytken & Anders Oreby, SU 2012.141 og Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 473.

¹⁰⁴ *Cadbury Schweppes*, præmis 47.

¹⁰⁵ Jf. dommens præmis 49.

¹⁰⁶ Jf. dommens præmis 51.

og få fordel heraf.¹⁰⁷ Domstolen bemærkede endvidere, at begrebet etablering forudsætter, at det pågældende selskab faktisk befinder sig i værtsmedlemsstaten og faktisk udøver erhvervs-mæssig virksomhed ved hjælp af en fast indretning i denne i et ikke nærmere angivet tidsrum.¹⁰⁸

Ved vurderingen af, hvorvidt der foreligger et rent kunstigt arrangement, har domstolen i *Cadbury Schweppes* opstillet objektive kriterier, som kan efterprøves af tredjemand. Disse angår bl.a. graden af CFC-selskabets fysiske eksistens med hensyn til lokaler, personale og udstyr.¹⁰⁹ Domstolen anfører endvidere i denne forbindelse, at såfremt efterprøvelsen af sådanne omstændigheder fører til den konklusion, at CFC-selskabet svarer til en fiktiv etablering, hvorfra der faktisk ikke udøves nogen økonomisk aktivitet på værtsmedlemsstatens område, er det muligt at opstille formodningsregler om, at oprettelsen af CFC-selskabet anses for at udgøre et rent kunstigt arrangement.¹¹⁰ Det skal dog være muligt for skatteyderen at slippe ud af formodningen ved at have adgang til at fremlægge dokumentation for, at CFC-selskabets etablering er reel, og at det udøver en faktisk virksomhed.¹¹¹

6.2. Er L 89 forenelig med EU-retten?

Som nævnt indledningsvist i dette kapitel, reagerede lovgiver på *Cadbury Schweppes* ved at udvide reglernes anvendelsesområde således, at indkomst i alle datterselskaber i dag undergives CFC-beskatning (såfremt CFC-betingelserne er opfyldt), uanset hvor datterselskabet er beliggende og uanset det lokale beskatningsniveau. Herved kan der, ifølge den danske lovgivningsmagt, ikke længere herske nogen forskelsbehandling.¹¹² I stedet for at forsøge at bringe CFC-reglerne i overensstemmelse med domstolens strenge krav til proportionalitet forsøgte lovgiver således at sætte ind på at fjerne selve forskelsbehandlingen. Lovgiver har, i forbindelse med fremsættelsen af L 89, bibeholdt denne tilgang, hvorfor spørgsmålet herefter er, hvorvidt L 89 er i overensstemmelse med EU-retten.¹¹³

Denne vurdering vil tage udgangspunkt i det sammenligningsgrundlag, som domstolen anvendte i *Cadbury Schweppes*, da formålet med dagældende britiske CFC-regler og de danske CFC-regler efter L 89 i al væsentlighed anses for at være det samme.¹¹⁴ Den omstændighed, at de britiske CFC-regler alene fandt anvendelse på udenlandske datterselskaber, mens de danske regler efter L 89 principielt ikke sonderer mellem danske og udenlandske datterselskaber, skal ikke tillægges nogen betydning, da det afgørende i begge tilfælde er, hvorvidt moderselskaberne bliver stillet dårligere i en grænseoverskridende situation sammenlignet med en rent intern situation som følge af CFC-reglerne.¹¹⁵

Vurderingen tager udgangspunkt i, hvorvidt de danske CFC-regler i medfør af L 89 indebærer forskelsbehandling alt afhængigt af, om et dansk moderselskab etablerer et datterselskab i Danmark eller i et andet EU-land. Som følge af at det danske moderselskab skal medregne indkomsten i CFC-selskabet til sin egen skattepligtige indkomst ved etablering i udlandet samt internt i Danmark, såfremt CFC-betingelserne er opfyldt, fremstår det umiddelbart ikke ved første øjekast, at de danske CFC-regler indebærer forskelsbehandling. Både ved en etablering af et datterselskab i Danmark og i udlandet vil konsekvensen være, at moderselskabet i Danmark skal medregne indkomsten i CFC-selskabet. Dog vil det, i tilfældet at beskatningsniveauet i det andet EU-land er lavere end det danske beskatningsniveau, medføre, at moderselskabets skattetilsvaret i Danmark alt andet lige vil være højere. Dette skyldes, at moderselskabet ved etablering af datterselskabet i et andet EU-land med et lavere beskatningsniveau blot opnår creditlempelse for den lavere udenlandske skat, imens moderselskabet

---

¹⁰⁷ Jf. dommens præmis 53.

¹⁰⁸ Jf. dommens præmis 54.

¹⁰⁹ Jf. dommens præmis 67.

¹¹⁰ Jf. dommens præmis 68.

¹¹¹ Jf. dommens præmis 70.

¹¹² Bemærkninger til L 213, afsnit 9.

¹¹³ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 472.

¹¹⁴ Det overordnede formål med CFC-lovgivningen er, at de enkelte lande under visse betingelser kan hindre at der sker en udhuling af dets skattebase, som følge af mobile indkomster vilkårligt flyttes til lavskattelande.

¹¹⁵ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 473.

ved etablering af datterselskabet i Danmark opnår fuld creditlempelse for den betalte skat i Danmark. Dvs. at skattefordelen, hvilket er forskellen mellem beskatningsniveauet i Danmark og beskatningsniveauet i det andet EU-land, opsamles hos moderselskabet i Danmark.¹¹⁶

Den omstændighed, at anvendelsesområdet er udvidet til også at omfatte danske datterselskaber, og at de danske CFC-regler, ifølge Skatteministeriet, dermed er forenelige med EU-retten, er en fiktion, da udvidelsen af anvendelsesområdet ikke har nogen reel indvirkning på danske moderselskaber med danske datterselskaber. Dette skyldes, at danske moderselskaber og datterselskaber allerede er underlagt obligatorisk national sambeskatning, jf. SEL § 31. Reglerne om obligatorisk sambeskatning medfører, at moderselskabet rent praktisk som administrationselskab, forestår den samlede indbetaling af skatten bl.a. på vegne af datterselskabet, jf. SEL § 31, stk. 6. Datterselskabet skal dog forpligte sig til at betale et beløb svarende til dets skat til moderselskabet, jf. SEL § 31, stk. 8, hvorfor moderselskabets skattebyrde er den samme, uanset om anvendelsesområdet er udvidet til ligeledes at omfatte danske datterselskaber.

På baggrund af den ovenstående analyse er det forfatteren af denne afhandlings vurdering, at de danske CFC-regler, som foreslået i L 89, indebærer forskelsbehandling og dermed en hindring for etableringsfriheden, uanset at de danske CFC-regler finder anvendelse ved indenlandske og udenlandske datterselskabsetableringer, da et moderselskab, ved etablering af et datterselskab i en anden medlemsstat, kan opleve en skattemæssig ulempe, som ikke vil forekomme ved etablering af et datterselskab i Danmark.¹¹⁷

6.2.1. Eksempel

Til illustration af ovenstående opstilles et tænkt eksempel på en selskabskonstruktion med et dansk moderselskab, der ejer et CFC-selskab. Både moderselskabet og CFC-selskabet har en indkomst på 100.000 kr. Såfremt datterselskabet er beliggende i Danmark, bliver moderselskabet beskattet både af sin egen indkomst samt af datterselskabets indkomst, jf. SEL § 32, stk. 1. Moderselskabet bliver samlet set beskattet af en indkomst på 200.000 kr. Med en selskabsskattesats på 22 % i Danmark skal moderselskabet betale 44.000 kr. i skat, mens datterselskabet skal betale 22.000 kr. i skat af sin egen indkomst. Moderselskabet vil i medfør af SEL § 31, stk. 11 opnå lempelse for den skat, datterselskabet har betalt, hvorefter moderselskabet endeligt kun skal betale 22.000 kr. i skat. Koncernen vil samlet have betalt 44.000 kr. i skat.

Såfremt datterselskabet er beliggende i et andet EU-land, bliver moderselskabet også beskattet både af sin egen indkomst og af CFC-selskabets indkomst, jf. SEL § 32, stk. 1, hvilket vil være 200.000 kr. Som følge af en dansk selskabsskattesats på 22 % skal moderselskabet betale 44.000 kr. i skat. Såfremt CFC-selskabet f.eks. betaler 11 % i skat lokalt, vil CFC-selskabet skulle betale 11.000 kr. i skat. I medfør af SEL § 32, stk. 11 får moderselskabet en lempelse for den allerede betalte udenlandske skat af CFC-selskabet. Moderselskabet skal herefter endeligt betale 33.000 kr. i dansk skat af sin egen og datterselskabets indkomst, jf. SEL § 32, stk. 1. Koncernen vil samlet have betalt 44.000 kr. i skat.¹¹⁸

Umiddelbart ser det ikke ud til, at de danske CFC-regler i medfør af L 89 indebærer en forskelsbehandling, da koncernen i begge tilfælde samlet betaler 44.000 kr. i skat. Forskelsbehandlingen skal i stedet findes i, at moderselskabets skattetilsvaret ikke er identisk, uafhængigt af om CFC-selskabet er hjemmehørende i Danmark eller i et andet EU-land. I tilfældet at CFC-selskabet er beliggende i Danmark, har moderselskabet et skattetilsvaret på 22.000 kr., hvorimod i tilfældet at CFC-selskabet er beliggende i et andet EU-land, som har en lavere selskabsskattesats end i Danmark, så har moderselskabet et skattetilsvaret på 33.000 kr. Der sker dermed forskelsbehandling af moderselskabets skattetilsvaret, afhængigt af hvilket EU-land det vælger at etablere et datterselskab i.

¹¹⁶ Ibid., s. 474.

¹¹⁷ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 476-481.

¹¹⁸ Ibid., s. 475-476 og Poul Erik Lytken & Anders Oreby, SU 2012.141.

6.2.2. Tvingende almene hensyn

Som konkluderet ovenfor vil det ved implementeringen af L 89 kunne medføre forskelsbehandling og dermed udgøre en hindring for etableringsfriheden, da et moderselskab alt andet lige vil blive pålagt en større skattemæssig byrde ved etablering af et datterselskab i udlandet end ved etablering af et datterselskab i Danmark, da CFC-beskatningen af indkomsten i et dansk datterselskab reelt ikke har nogen effekt pga. creditlempelsen.

Den omstændighed, at L 89 vurderes at udgøre en hindring af den fri etableringsret, er dog ikke ensbetydende med, at L 89 ikke er forenelig med EU-retten, da sådan en hindring kan være tilladt, såfremt den er begrundet i tvingende almene hensyn. I tilfældet at sådan en hindring kan begrundes i tvingende almene hensyn, kræves det ydermere, at hindringen er egnet til at sikre gennemførelsen af de pågældende mål og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt, for at nå det.¹¹⁹ Domstolen fandt i *Cadbury Schweppes*, at en national foranstaltning, der begrænser etableringsfriheden, kan være begrundet, når den specifikt sigter på rent kunstige arrangementer, hvis formål er at omgå den pågældende medlemsstats lovgivning.^{120 121}

Det erklærede formål med CFC-reglerne er at hindre, at mobil indkomst vilkårligt kan flyttes til lavskattelande, og det deraf følgende tab af skatteprovenu. Såfremt CFC-selskabet er etableret med henblik på at udøve skattesvig eller skatteunddragelse, er CFC-reglerne egnet til at forhindre dette, idet indkomsten stadig kan beskattes i Danmark, uagtet at indkomsten er flyttet ud af landet. Lovgiver begrundet udeladelsen af en substansundtagelse med, at det vil medføre et markant mindre skatteprovenu, der kan udgøre et milliardbeløb, såfremt man implementerer en substansundtagelse.¹²² Økonomiske hensyn, såsom tab af skatteprovenu, accepteres ikke som et tvingende alment hensyn, hvilket er blevet bekræftet flere gange af EU-domstolen,¹²³ herunder i *Cadbury Schweppes*, hvor domstolen bemærkede følgende (min fremhævning):¹²⁴

”Hensynet til at undgå et tab af skatteindtægter hører ikke til de hensyn, der er anført i artikel 46, stk. 1 EF (nugældende 52 TEUF) og kan heller ikke anses for at være et af de tvingende almene hensyn, som kan begrunde en restriktion for en ved traktaten indført frihed.”

Det vurderes dermed, at lovgivers begrundelse for fraværet af en substansundtagelse i L 89 skyldes tab af skatteprovenu, ikke anses for at være et tvingende alment hensyn, der kan begrunde en hindring af den fri etableringsret.

På trods af at L 89 er egnet til at modvirke skattesvig og skatteunddragelse, vurderes L 89 at gå ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette formål. Dette skyldes, at CFC-reglerne i L 89 pr. automatik pålægger moderselskabet CFC-beskatning, når kontrol- og indkomstbetingelsen er konstateret opfyldt. CFC-reglerne i L 89 opstiller dermed reelt en forhåndsformodning om, at samtlige CFC-datterselskaber, som etableres i en anden medlemsstat med en lavere selskabsskattesats end den danske, er blevet etableret ud fra en hensigt om skattesvig eller skatteunddragelse. Dvs. at CFC-reglerne i L 89 ikke giver moderselskabet mulighed for at bringe sig uden for CFC-reglernes anvendelsesområde ved at dokumentere, at etableringen af datterselskabet svarer til en økonomisk realitet.¹²⁵

På baggrund af ovenstående analyse er det derfor forfatteren af denne afhandlings vurdering, at CFC-reglerne i L 89 går videre, end hvad der er nødvendigt, og at kravet om proportionalitet derfor ikke kan anses for opfyldt. Da hindringen af den fri etableringsret ikke kan begrundes i tvingende almene hensyn, anses CFC-reglerne i L 89 for at være i strid med den fri etableringsret i EU-retten, jf. artikel 49 i TEUF. Spørgsmålet om, hvorvidt de danske CFC-regler i L 89 egentligt er i strid med

¹¹⁹ Jf. afsnit 6.1.

¹²⁰ Jf. dommens præmis 51.

¹²¹ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 489-490.

¹²² Bemærkninger til L 89, s. 6.

¹²³ Jf. Sag C-264/96 *ICI*, præmis 26, sag C-478/98 *Kommissionen mod Belgien*, præmis 45, sag C-436/00 *X og Y*, præmis 62, samt sag C-334/02 *Kommissionen mod Frankrig*, præmis 27.

¹²⁴ Jf. dommens præmis 49.

¹²⁵ Peter Koerver Schmidt, 2013, s. 489-492 og Poul Erik Lytken & Anders Oreby, SU 2012.141.

EU-retten, vil dog ultimativt afhænge af, at EU-domstolen tager konkret stilling til det ved at få forelagt spørgsmålet.

Kapitel 7 – Konklusion og retspolitiske betragtninger

7.1. Konklusion

Formålet med nærværende afhandling har været at redegøre for dansk CFC-beskatning efter implementeringen af ATA-direktivet som følge af lovforslag L 89, som den danske regering har fremsat med det formål at sikre fuld implementering af de minimumskrav til CFC-reglerne, der følger af artikel 7 og 8 i ATA-direktivet. ATA-direktivet udgør et minimumsdirektiv, hvilket medfører, at det står medlemsstaterne frit at indføre strengere regler, end direktivet foreslår, så længe disse regler ikke er i strid med EU-retten.

L 89 foreslår en række ændringer til de nugældende danske CFC-regler, hvilket samlet set vurderes at medføre, at der sker en væsentlig udvidelse af anvendelsesområdet for dansk CFC-beskatning, og danske koncerner vil blive pålagt yderligere administrative byrder.

Kontrolbetingelsen foreslås udvidet, således at den er i overensstemmelse med definitionen i ATA-direktivet. Sammenlignet med de gældende regler kan der være tale om et kontrolleret datterselskab, selv om koncernen ikke har bestemmende indflydelse i medfør af SEL § 31 C. Dette skyldes, efter den foreslåede ændring, at et datterselskab også vil blive klassificeret som et CFC-selskab, såfremt moderselskabet direkte eller indirekte ejer mere end 50 % af kapitalen eller har ret til at modtage mere end 50 % af overskuddet i datterselskabet. Til moderselskabets direkte og indirekte indflydelse på henholdsvis stemmerettighederne, kapitalen eller overskud skal ejerbesiddelser fra tilknyttede personer (kapitalejerskab på 25 %, ret til 25 % af overskuddet eller rådighed over 25 % af stemmerettighederne) medregnes. Dette medfører, at moderselskaber, der agerer sammen med en fysisk person eller et selvstændigt skattesubjekt, ligeledes skal medregne deres stemmerettigheder eller kapitalandele ved vurderingen af, om kontrolbetingelsen er opfyldt.

Indkomstbetingelsens tærskel foreslås at blive sænket fra $\frac{1}{2}$ til $\frac{1}{3}$, således at den ligeledes er i overensstemmelse med ATA-direktivet. Dette vurderes at medføre, at flere datterselskaber vil blive omfattet af de danske CFC-regler, da CFC-indkomsten i datterselskabet alene skal udgøre $\frac{1}{3}$ for at udløse CFC-beskatning.

Den nugældende aktivbetingelse foreslås ophævet, eftersom den ikke kan opretholdes ved implementeringen af minimumskravene i ATA-direktivet. Dette vurderes at medføre, at flere selskaber i fremtiden vil blive omfattet af de danske CFC-regler. Eftersom formålet med aktivbetingelsen er, at datterselskaber, der alt overvejende har karakter af driftsselskaber, på forhånd vil kunne udelukkes fra CFC-beskatning, vil ophævelsen af den medføre, at helt almindelige driftsselskaber vil blive pålagt den administrative byrde at skulle opgøre en sammenligningsindkomst samt blive udsat for den risiko, at i de år, hvor de oplever lavkonjunktur i deres driftsindtægter samtidig med en positiv CFC-indkomst, vil blive omfattet af CFC-reglerne.

Eftersom formålet med de foreslåede regler i L 89 er, at immaterielle aktiver og det dertilhørende afkast forbliver dér, hvor det immaterielle aktiv er udviklet, foreslås det, at indkomst fra immaterielle aktiver medregnes til CFC-indkomsten, når aktiverne er erhvervet fra et andet land end det land, hvor datterselskabet er skattemæssigt hjemmehørende, eller er oparbejdet ved aktiviteter udført af tilknyttede personer i et andet land end det land, hvor datterselskabet er skattemæssigt hjemmehørende. Dette vurderes at være en u hensigtsmæssig ændring, da det vil begrænse danske koncerners muligheder for forretningsmæssige omstruktureringer eller koncernintern kontraktforskning.

Ved implementering af ATA-direktivet foreslås en tilføjelse af to nye indkomst kategorier, henholdsvis *anden indkomst fra immaterielle aktiver* og *indkomst fra fakturerings selskaber*, til definitionen af CFC-indkomsten. Dette vurderes først og fremmest at være med til, at indkomstbetingelsen lettere bliver opfyldt, men udvidelsen medfører ligeledes, at danske koncerner i fremtiden vil blive underlagt en større CFC-beskatning. Medregningen af anden indkomst fra immaterielle aktiver til CFC-indkomsten vil medføre, at danske koncerner vil blive nødsaget til at udskille anden indkomst fra immaterielle aktiver fra en samlet salgsindkomst. Denne udskillelse er forbundet med en væsentlig

usikkerhed og vil i høj grad være skønsmæssigt baseret, da der ikke forefindes praksis eller klare anvisninger af, hvordan udskillelsen skal foretages. At danske koncerner er nødsaget til at foretage denne skønsmæssige opdeling ved ethvert varesalg, vurderes at medføre, at danske koncerner bliver pålagt betydelige administrative byrder, og at almindelige driftsselskaber dermed vil blive stillet konkurrencemæssigt dårligere end deres konkurrenter.

Undtagelsen til den foreslåede regel om, at indkomst fra faktureringselskaber ikke skal medregnes til CFC-indkomsten, såfremt selskabet bidrager med en reel økonomisk værdi i koncernens værdikæde, vurderes at medføre en del fortolkningstvivil i forhold til, hvornår et selskab skal medregne denne indkomst til CFC-indkomsten. Dette skyldes, at det ikke har været muligt for Skatteministeriet at opstille nogle objektive kriterier for, hvornår et selskab konkret bidrager med en tilstrækkelig værditilvækst. Dette vurderes at medføre, at danske koncerner vil blive pålagt yderligere administrative byrder ved at skulle foretage denne vurdering uden nogen konkrete retningslinjer.

Det foreslås med L 89, at et moderselskab kan vælge alene at medregne datterselskabets CFC-indkomst til moderselskabets skattepligtige indkomst i stedet for hele indkomsten i datterselskabet, som de gældende regler tilsiger. Denne foreslåede ændring vurderes at udgøre en lempelse i forhold til de gældende CFC-regler. Endvidere anses denne foreslåede ændring for at være i bedre overensstemmelse med formålet med CFC-reglerne, da det herefter alene vil være mobile indkomster, der bliver underlagt CFC-beskatning.

I medfør af den såkaldte ”opkøbsregel” skal indkomst fra immaterielle aktiver, som et datterselskab ejede på tidspunktet, hvor et selskab bliver moderselskab for datterselskabet, som følge af direkte eller indirekte erhvervelse af ejerandele i datterselskabet fra en ikke-tilknyttet person, ikke medregnes til moderselskabets skattepligtige indkomst. Det er dog imidlertid en betingelse, at værdien af datterselskabets CFC-aktiver, på tidspunktet hvor moderselskabet bliver moderselskab for datterselskabet, ikke udgjorde mere end 50 % af selskabets samlede værdier. Denne regel vurderes dog alene at have en begrænset indvirkning, da det først og fremmest kan være en næsten umulig opgave for et køberselskab at vurdere, hvorvidt grænsen på 50 % er overskredet, men ligeledes vil reglen ikke finde anvendelse i en lang række tilfælde, da grænsen på 50 % umiddelbart vil blive passeret forholdsvis let ved opkøb af teknologitunge virksomheder.

L 89 overimplementerer ATA-direktivet som følge af, at lovforslaget ikke indeholder henholdsvis lavskattebetingelsen og substansundtagelsen som undtagelse til CFC-beskatning på trods af, at de fremgår af ATA-direktivet. Udeladelsen af disse to undtagelser vurderes at medføre, at anvendelsesområdet for CFC-beskatning er udvidet til at omfatte alle datterselskaber, uanset om datterselskabet viderefører en væsentlig økonomisk aktivitet og ikke er beliggende i skattely. Dette vurderes at være i strid med formålet med CFC-reglerne, da almindelige driftsselskaber bliver omfattet af CFC-beskatning, og dermed vurderes CFC-reglerne ikke alene at være værneregler mod skatteundgåelse. Endvidere vurderes det, at almindelige driftsselskaber ligeledes bliver pålagt yderligere administrative byrder som følge heraf.

Endeligt vurderes det, at L 89 udgør en hindring for EU-rettens fri etableringsret, eftersom et moderselskab, ved etablering af et datterselskab i en anden medlemsstat med et lavere beskatningsniveau, vil opleve en øget skattebyrde i sammenligning med etablering af et datterselskab i Danmark. Eftersom denne hindring ikke opfylder kravet om proportionalitet, og tab af skatteindtægter ikke anses for at være et alment tvingende hensyn, der kan begrunde en hindring af den fri etableringsret, er det forfatteren af denne afhandlings vurdering, at L 89 er i strid med EU-retten.

7.2. Retspolitiske betragtninger

Flere danske koncerner og erhvervsorganisationer har, som følge af at den danske regering har valgt at overimplementere ATA-direktivet, udtalt meget kritik heraf, samt stærkt opfordret den danske regering til at implementere substansundtagelsen og lavskattebetingelsen overensstemmende med ATA-direktivet i dansk ret. Dette begrundes bl.a. med, at formålet med CFC-reglerne er at skabe et effektivt værn mod, at mobile indkomster flyttes til lande med en lavere effektiv beskatning, og ikke

at beskatte almindelig udenlandsk driftsindkomst.¹²⁶ Dette bliver endvidere understøttet af OECD, som tilkendegiver, at formålet med CFC-lovgivningen er præventivt at modvirke, at selskaber allokerer indkomst til datterselskaber i lavskattelande, hvorfor de anbefaler, at CFC-lovgivningen målrettes mod netop de selskaber, der udgør en forhøjet risiko for skatteundgåelse. OECD foreslår derfor, at CFC-lovgivningen ikke skal finde anvendelse ved etablering af datterselskaber i jurisdiktioner, som har en effektiv skattesats, der er tilstrækkelig tilsvarende skattesatsen i moderselskabets jurisdiktion. Dette vil bidrage til, at CFC-reglerne bliver mere målrettede og effektive, men det vil ligeledes bidrage til, at den samlede administrative byrde vil blive reduceret.¹²⁷ Dette er ligeledes grunden til, at det anbefales i ATA-direktivet, at medlemslandene implementerer både en substansundtagelse og en lavskattebetingelse i national ret. Denne vurdering understøttes af, at Implementeringsrådet¹²⁸ i dets anbefalinger til implementeringen af ATA-direktivet af 14. marts 2017 har udtalt følgende: ”Implementeringsrådet anbefaler overordnet, at Danmark så vidt muligt bør følge direktivet og ikke indføre eller beholde danske særregler, der går længere end direktivet. Dette vil styrke virksomheders retssikkerhed, begrænse de ekstra administrative byrder samt minimere risikoen for tvister og dobbeltbeskatning”.¹²⁹ Implementeringsrådets umiddelbare klare anbefalinger blev dog imidlertid tilsidesat af Skatteministeriet. Til begrundelse for tilsidesættelsen af Implementeringsrådets anbefalinger har Skatteministeriet udtalt sig bl.a. i et høringsvar til Dansk Erhverv, og det fremgår endvidere af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at det vurderes, at man ved en minimumsimplementation af ATA-direktivet, hvilket indbefatter en substansundtagelse og en lavskattebetingelse, skaber en væsentlig svækkelse af de eksisterende CFC-regler, som potentielt vil kunne underminere en væsentlig del af den danske selskabsskattebase, hvilket vurderes at indebære et markant mindre skatteprovenu, der kan udgøre et milliardbeløb.¹³⁰ Denne udtalelse, samt at Skatteministeriet samlet set vurderer, at lovforslaget ikke vil have væsentlige provenumæssige konsekvenser, stiller bl.a. Ørsted sig tvivlende over for, da dette så må betyde, at danske selskaber i dag skulle betale et milliardprovenu i CFC-skat. Ørsted anser derfor ikke lovforslaget for at kunne forventes at være provenuneutralt, men derimod i sagens natur forventes at resultere i et væsentligt merprovenu. Dermed finder Ørsted, at forudsætningerne for forslagets effekt på det fremtidige skatteprovenu er internt modstridende.¹³¹

Skatteministeriet har endvidere, i et høringsvar til FSR, udtalt, at lovforslaget vil bidrage til at fastholde den nuværende selskabsskattebase, samtidig med at de provenumæssige konsekvenser ved de foreslåede ændringer af CFC-reglerne er forbundet med betydelig usikkerhed og *kan* medføre et merprovenu, der dog umiddelbart ikke kan kvantificeres.¹³² At Skatteministeriet anfører, at lovforslaget *kan* medføre et merprovenu, samtidig med at det samlet set vurderes ikke at have væsentlige provenumæssige konsekvenser,¹³³ må anses for at være en besynderlig argumentation, der ligeledes er modstridende, eftersom vedtagelsen af L 89 i sin nuværende form alt andet lige indikerer at ville resultere i en udvidelse af skattebasen og dermed tilvejebringe et merprovenu.

På baggrund af ovenstående er det derfor forfatteren af denne afhandlings vurdering, at der foreligger stor usikkerhed omkring statens eventuelle estimerede tab af skatteprovenu som følge af en direktiv-konform implementering af ATA-direktivet. Dette skyldes især, at Skatteministeriet ikke har formået at fremlægge noget belæg for den potentielle mængde af mobile aktiver, der kan blive ført ud af landet, såfremt der sker en direktiv-konform implementering.¹³⁴

¹²⁶ L 89, bilag 1, høringskema s. 70.

¹²⁷ *Designing Effective Controlled Foreign Company Rules Action 3*, 2015, s. 34.

¹²⁸ Implementeringsrådet blev nedsat i 2015 af regeringen. Implementeringsrådet har til formål at rådgive regeringen i arbejdet med at implementering af ny EU-regulering medfører færrest mulige omkostninger for erhvervslivet, og at sikre, at danske virksomheder ikke pålægges strengere krav end virksomheder i andre EU-lande.

¹²⁹ *Implementeringsrådet anbefalinger: Implementering af ny EU-regulering – vedtaget på møde i Implementeringsrådet den 14. marts 2017.*

¹³⁰ L 89, bilag 1 høringskema s. 14-22 og bemærkninger til L 89, s. 6.

¹³¹ L 89, bilag 1 høringskema, s. 102-103.

¹³² L 28, bilag 1 høringskema s. 74-75.

¹³³ Bemærkninger til L 89, s. 12-13.

¹³⁴ L 48, svar på spm. 21.

Forudberegneligheden af en borgers handlinger anses for at udgøre retssikkerhedsbegrebets kerneområde, da det er essentielt for en borger at kunne forudse sin retlige position i bestemte situationer og ved bestemte dispositioner.¹³⁵ Det anses derfor at være bekymrende for individets retssikkerhed, at Skatteministeriet anfører, i et notat af 16. maj 2018 om implementering af ATA-direktivet, at man ved implementeringen af ATA-direktivet har valgt en fremgangsmåde, hvor man lægger implementeringen af de foreslåede CFC-regler oveni det eksisterende regime af CFC-regler, da formålet er at gøre implementeringen af ATA-direktivet mindst muligt komplekst. Dette vurderes at medføre, at de danske CFC-regler bliver gjort yderst komplicerede samt begrænser forudberegneligheden af disse regler. Denne vurdering bliver endvidere understøttet af et brev fra Implementeringsrådet til Skatteministeriet, hvor der gives svar på Skatteministeriets valg om, at implementeringen af ATA-direktivet sker ved mindst mulig ændring af det eksisterende regelsæt af CFC-regler. Implementeringsrådet udtaler følgende i det førnævnte brev: ”*Det synes at være en forspildt mulighed, at Skatteministeriet ikke lægger op til mere tilbundsående forenklinger eller standardisering af de danske regler. Fokus bør ikke være på at gøre implementeringen enkel, men på at gøre de fremadrettede regler enkle og standardiserede.*”¹³⁶ Denne udtalelse fra Implementeringsrådet er Dansk Byggeri, Dansk Erhverv og Landbrug & Fødevarer ligeledes enige i, da de anser, at den valgte fremgangsmåde ved implementeringen af ATA-direktivet resulterer i en forspildt mulighed for en mere tilbundsående forenkling eller standardisering af de danske CFC-regler, som vil kunne medføre, at det ikke bliver dyrere at drive international virksomhed med base i Danmark, og som ikke lægger afstand til arbejdet med fælles internationale løsninger.¹³⁷

I tilfælde af at en substansundtagelse bliver implementeret i dansk CFC-lovgivning, vil dette medføre for danske koncerner, at almindelige driftsselskaber, som viderefører en væsentlig økonomisk aktivitet, vil være undtaget for CFC-beskatning. Som følge heraf vil det betyde for danske koncerner, at de administrative byrder vil blive væsentligt reduceret, da der ikke vil være et behov for at opgøre en sammenligningsindkomst for et kontrolleret datterselskab.

Implementeringen af en substansundtagelse vil endvidere medføre, at danske koncerners konkurrenceevne ikke bliver svækket på internationalt niveau, da Danmark så ikke vil være det eneste land i Norden og EU, som ikke har indført en eller anden form substansundtagelse.¹³⁸ Såfremt man vælger at svække danske koncerners internationale konkurrenceevne ved at pålægge dem en dansk CFC-skat, som udenlandske konkurrenter ikke betaler, vil det potentielt ikke alene være skadeligt for danske koncerner og danske jobs, men det vil ligeledes også have direkte negative konsekvenser for det danske selskabsskatteprovenu.¹³⁹ Som eksempel på svækkelse af danske koncerners internationale konkurrenceevne kan der nævnes den situation, hvor danske koncerner ønsker at opkøbe udenlandske virksomheder, der har karakter af at være omfattet af CFC-reglerne. Her vil en dansk koncern være nødsaget til at indregne en dansk CFC-beskatning i deres købstilbud af en udenlandsk virksomhed, hvorimod f.eks. en svensk købervirksomhed ikke vil være nødsaget til dette og dermed vil kunne fremsætte et mere attraktivt tilbud end det danske tilbud. Dette vil resultere i, at den svenske koncern vil sikre sig den udenlandske virksomhed på bekostning af den danske koncern. Dette bliver understøttet af en udtalelse fra Novo Nordisk, som bemærker, at det efter deres opfattelse potentielt vil medføre, at vigtige immaterielle aktiver ikke bliver købt af danske virksomheder men i stedet af udenlandske konkurrenter. I denne forbindelse bemærker Novo Nordisk endvidere, at den manglende substansundtagelse og konkurrenceforvridning ved opkøb af virksomheder må forventes at medføre, at videnstunge virksomheder, såsom farmaceutiske virksomheder, vil være tilbageholdende med at etablere sig i Danmark, og at virksomheder med udvikling af farmaceutiske produkter med fordel i stedet kan foregå f.eks. i Sverige.¹⁴⁰ Dette vurderes at kunne medføre for Danmark, at

¹³⁵ Jens Evald, 2016, s. 154.

¹³⁶ *Implementeringsrådet anbefalinger*, 14. marts 2017.

¹³⁷ L 89, bilag 1, høringsskema s. 11-12, 14-15 og 71-72.

¹³⁸ Daniel Bunn og Elke Asen, *Tax Foundation, International tax competitiveness Index*, 2020, s. 59.

¹³⁹ L 89, bilag 1, høringsskema s. 25.

¹⁴⁰ L 89, bilag 1, høringsskema, s. 79-81.

de potentielt vil kunne gå glip af et betydeligt fremtidigt selskabsskatteprovenu, da der vil foreligge en stor risiko for, at multinationale koncerner fravælger Danmark som et etableringsland til fordel for vores nabolande, da de tilbyder bedre og mere ensartede konkurrencevilkår.

En direktiv-konform implementering af ATA-direktivet, hvilket indbefatter implementeringen af en substansundtagelse samt en lavskattebetingelse, vil først og fremmest efterleve formålet med ATA-direktivet, hvilket er, at indkomsten skal beskattes i den jurisdiktion, hvor værdien er skabt.¹⁴¹ Endvidere anses en overimplementering af ATA-direktivet at medføre en væsentlig svækkelse af det danske erhvervslivs konkurrenceevne, da danske virksomheder som konsekvens vil konkurrere på strengere vilkår end virksomheder i de øvrige lande i Norden og EU. Ultimativt vil dette potentielt medføre, at Danmark i fremtiden ikke vil blive anset som et attraktivt land for vidensvirksomhed, hvilket vil resultere i, at Danmark går glip af et væld af nye investeringer og dermed ligeledes nye arbejdspladser samt mistet skatteprovenu. Dette kan næppe være en del af den danske regerings politik at indføre nationale regler, der pålægger det danske erhvervsliv unødvendige administrative byrder og forringelse af dets internationale konkurrenceevne.

Sammenfattende er det forfatteren af denne afhandlings vurdering, at den danske regering bør foretage en direktiv-konform implementering af ATA-direktivet, hvilket indbefatter, at en substansundtagelse sammen med en lavskattebetingelse bliver implementeret i dansk ret som undtagelsesmuligheder for dansk CFC-beskatning, eftersom det danske erhvervslivs internationale konkurrenceevne ellers vil blive væsentlig svækket, samt at alternativet er i strid med EU-retten.

Litteraturfortegnelse

Bøger:

- Peter Koerver Schmidt, *Dansk CFC-beskatning i et internationalt og komparativt perspektiv*, Karnov Group, 1. udgave, 2013 (Peter Koerver Schmidt, 2013)
- Aage Michalsen og Anja Svendgaard Dalgas mfl. *International Skatteret*, Karnov Group, 4. udgave, 2017 (*International Skatteret*, 2017)
- Jens Evald, *Juridisk teori, metode og videnskab*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1. udgave 2016 (Jens Evald, 2016)
- Henrik Peytz, *Selskabsskatteloven med kommentarer*, bind II § 17-41, Jurist og Økonomforbundets Forlag, 1. udgave, 2020 (Henrik Peytz, 2020)
- Jan Pedersen mfl., *Skatteretten 2*, Karnov Group, 8. udgave, 2018 (*Skatteretten 2*, 2018)
- Karsten Engsig Sørensen mfl., *EU Retten*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 6. udgave, 2014 (*EU Retten*, 2014)

Artikler

- Anja Svendgaard Dalgas & Birthe Kallehauge Handberg, SU 2011.319
- Jakob Bundgaard og Peter Koerver Schmidt, SR.2016.383, *Anti-tax avoidance direktivet er nu en realitet – nye værnsregler og flere tvister i vente i EU*
- Poul Erik Lytken & Anders Oreby, SU 2012.141

---

¹⁴¹ ATAD, præambel 1.

Rapporter og andre publikationer

- OECD/G20, *Base Erosion and Profit Shifting Project, Explanatory Statement 2015 Final Reports*, OECD Publishing, 2015
- OECD/G20, *Model Tax Convention on Income and on Capital: Condensed Version 2017*, OECD Publishing, december 2017
- OECD/G20, *Explanatory Statement 2015 Final Reports*, OECD Publishing, 2015
- OECD/G20, *Base Erosion and Profit Shifting Project, Designing Effective Controlled Foreign Company Rules Action 3: 2015 Final Report*, OECD Publishing, 2015
- *Implementeringsrådet anbefalinger: Implementering af ny EU-regulering – vedtaget på møde i Implementeringsrådet den 14. marts 2017*
<https://docplayer.dk/49483697-Anbefalinger-implementering-af-ny-eu-regulering.html>
- Daniel Bunn og Elke Asen, *Tax Foundation, International tax competitiveness Index, 2020*
<https://files.taxfoundation.org/20201009154525/2020-International-Tax-Competitiveness-Index.pdf>
- Det Europæisk Råd, resolution 2010/C 156/1

Retspraksis

EU-retlige afgørelser

- Sag C-324/00, Lankhorst-Hohorst GmbH mod Finanzamt Steinfurt, Domstolens Dom (Femte Afdeling) af 12. december 2002
- Sag C-196/04 Cadbury Schweppes, Cadbury Schweppes og Cadbury Schweppes Overseas, Domstolens Dom (Store Afdeling) af 12. september 2006
- De forenede sager C-504/16 og C-613/16, Deister Holding AG og Juhler Holding A/S mod Bundeszentralamt für Steuern Domstolens Dom (Sjette Afdeling) af 20. december 2017
- Sag C-212/97 Centros Ltd mod Erhvervs- og Selskabsstyrelsen Domstolens Dom af 9. marts 1999
- Sag C-167/01 Inspire Art, Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam mod Inspire Art Ltd Domstolens Dom af 30. september 2003
- Sag C-9/02 Lasteyrie du Saillant, Hughes de Lasteyrie du Saillant mod Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie Domstolens Dom (Femte Afdeling) af 11. marts 2004
- Sag C-264/96 ICI, Imperial Chemical Industries plc (ICI) mod Kenneth Hall Colmer (Her Majesty's Inspector of Taxes) Domstolens Dom af 16. juli 1998
- Sag C-478/98 Kommissionen mod Belgien, Domstolens Dom af 26. september 2000
- Sag C-436/00 X og Y, X og Y mod Riksskatteverket Domstolens Dom (Femte Afdeling) af 21. november 2002

- Sag C-334/02 Kommissionen mod Frankrig Domstolens Dom (Femte Afdeling) af 4. marts 2004

Danske administrative afgørelser

- SKM2008.450.SR Skatterådets bindende svar af den 20. maj 2008, sagsnr. 08-075285

Danske love og bekendtgørelser

- LBKG 2021-02-22 nr. 251 Selskabsskatteloven (SEL)
- LBKG 2019-08-08 nr. 806 om påligningen af indkomstskat til staten (LL)
- Lov 2017-12-19 nr. 1535 Skattekontrolloven (SKL)

Lovforslag, bemærkninger og bilag

- Lovforslag L 35 (1994/95) fremsat den 2. november 1994. Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove
- Lovforslag L 213 (2006/07) fremsat den 18. april 2007. Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven og forskellige andre skattelove
- Lovforslag L 28 (2018/19) fremsat den 3. oktober 2018. Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven, lov om ophævelse af dobbeltbeskatning i forbindelse med regulering af forbundne foretagenders overskud (EF-voldgiftskonventionen), momsloven og forskellige andre love
- Lovforslag L 28 A (2018/19) fremsat den 3. oktober 2018. Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven, lov om ophævelse af dobbeltbeskatning i forbindelse med regulering af forbundne foretagenders overskud (EF-voldgiftskonventionen), momsloven og forskellige andre love
- Lovforslag L 28 B (2018/19) fremsat den 3. oktober 2018. Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven
- Lovforslag L 48 (2019/20) fremsat den 6. november 2019. Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven, kildeskatteloven, skatteindberetningsloven, skattekontrolloven og forskellige andre love
- Lovforslag L 89 (2020/21) fremsat den 11. november 2020. Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven og fondsbeskatningsloven
- Lovforslag L 213 (2006/07), bilag 1, høringsskema
- Lovforslag L 28 (2018/19), bilag 1, høringsskema
- Lovforslag L 28 B (2018/19), bilag 1, høringsskema
- Lovforslag L 48 (2019/20), bilag 1, høringsskema
- Lovforslag L 48 (2019/20), bilag 14, præsentation 3

- Lovforslag L 48 (2019/20), bilag 14, præsentation 5
- Lovforslag L 48 (2019/20), svar på spm. 21
- Lovforslag L 48 (2019/20), svar på spm. 38
- Lovforslag L 89 (2020/21), bilag 1, høringsskema
- Lovforslag L 89 (2020/21), bilag 12, revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget

Traktater og direktiver

- Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF)
- Rådets Direktiv (EU) 2016/1164 af 12. juli 2016 om regler til bekæmpelse af metoder til skatteundgåelse, der direkte indvirker på det indre markeds funktion (ATA-direktivet)

Forslag til EU-direktiver

- Europa-Kommissionens forslag til Rådets Direktiv om regler til bekæmpelse af metoder til skatteundgåelse, der direkte påvirker det indre markeds funktionsmåde af 28. januar 2016, 2016/0011 (ATA-direktivet)

Hjemmesider

- <https://www.skm.dk/aktuelt/presse-nyheder/pressemeddelelser/arbejdet-med-panama-papers-afsloerer-skattepligtige-beloeb-for-naesten-1-milliard/>
- <https://borsen.dk/nyheder/politik/boedskov-i-knae-paa-ny-skattemur-mod-udlandet-politisk-flertal-smuldrer-4f8y6>